

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Tietotekniikan koulutusohjelma

Tommi Partanen

VERKKOSIVUN LUOMINEN SEKÄ HALLINTA DRUPAL 7
-JULKAISUJÄRJESTELMÄN AVULLA
– CASE JOENKL.fi

Opinnäytetyö
Huhtikuu 2013

 Karelia AMMATTIKORKEAKOULU	OPINNÄYTETYÖ Huhtikuu 2013 Tietotekniikan koulutusohjelma Karjalankatu 3 80200 JOENSUU
Tekijä Tommi Partanen	
Nimeke Verkkosivun luominen sekä hallinta Drupal 7 -julkaisujärjestelmän avulla – Case Joenkl.fi Toimeksiantaja Joensuun keilailuliitto ry	
Tiivistelmä <p>Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena oli luoda Joensuun keilailuliitolle uudet internetsivut, joiden hallinta ja ylläpito siirtyi toimeksiantajalle. Työn tarkoituksena oli myös luoda kattava ylläpitodokumentaatio sivuston hallintaa varten. Opinnäytetyössä selviää mitä käyttäjän tulee ottaa huomioon verkkosivustoa perustaessaan.</p> <p>Työ on jaoteltu neljään eri osaan. Ensimmäinen osa käsittelee webhotellinvalintaa sekä niiden vertailua. Toisessa osassa perehdytään Joensuun keilailuliiton sivuston ulkoasun luomiseen Drupalin avulla. Tässä osassa käsitellään myös teemaa sekä moduuleita osana ulkoasun luomista. Kolmannessa osassa käydään läpi sivuston ylläpidollisia toimintoja, kuten julkaisujärjestelmän moduulien sekä ytimen varmuuskopiointia ja päivitystä. Neljäs osa koostuu liitteestä, jossa on ohjeistus uusien sivujen luomisesta sekä sisällön hallinnasta.</p> <p>Julkaisujärjestelmän avulla pystyin toteuttamaan verkkosivusto, joka toiminnallisuudeltaan täytti kaikki toimeksiantajan toiveet. Drupal 7 tarjoaa hyvät työkalut sivuston luomiseen ja niiden hallintaan. Julkaisujärjestelmät sopivat hyvin sellaisille sivustoille, joissa useampi käyttäjä vastaa sivuston sisällön luomisesta sekä hallinnasta. Drupal 7 takana toimii tehokas yhteisö, joka kehittää julkaisujärjestelmää aktiivisesti eteenpäin.</p>	
Kieli Suomi	Sivuja 38 Liitteet 1 Liitesivumäärä 26
Asiasanat Drupal 7, Varmuuskopiointi, Sivuston hallinta, Webhotelli	

THESIS
April 2013
Degree Programme in
Information Technology
Karjalankatu 3
FI 80200 JOENSUU
FINLAND

Author
Tommi Partanen

Title
Creating and Controlling Web Page by Using the Drupal 7 -Content Management System
– Case Joenkl.fi

Commissioned by
Joensuun keilailuliitto ry

Abstract

The main purpose of this thesis was to create new web pages for Joensuun Keilailuliitto, where they have full control of the management and upkeep the site. One part of the thesis was to produce a step-by-step manual for managing the Drupal 7 internet pages.

The thesis is divided into four sections. The first section includes information about the web hosting and comparing different web hosting service providers. The second part includes making the appearance for web pages of Joenkl.fi by using themes and modules in Drupal. The third chapter contains information about administration operations in Drupal, such as updating and making backup modules and core files. The fourth part of this thesis is in the appendix and it is about the step-by-step manual for managing and creating new content pages with Drupal.

With the Content Management System I achieved to construct web pages that pleased my thesis commissioner. Drupal 7 gives a good tool for creating web pages as well as administrating them. There is efficient community behind the Drupal 7, which actively develops the tool further.

Language
Finnish

Pages 38
Appendices 1
Pages of Appendices 26

Keywords
Drupal 7, backup, web page management, web hosting

Sisältö

Termit ja lyhenteet	5
1 Johdanto.....	6
2 Webhotelli	7
2.1 Webhotellin valintakriteerit	7
2.2 Webhotellin vertailu.....	9
2.3 OVH-Hosting	11
3 Case Joenkl.fi	12
3.1 Verkkotunnus	13
3.2 Verkkotunnuksen siirto	14
3.3 Drupal-julkaisujärjestelmä	15
3.3.1 Sivustolla käytössä olevat moduulit.....	16
3.3.2 Sivuston teema	17
3.4 Sivuston toiminta	18
4 Drupal sivuston hallinta.....	21
4.1.1 Rakenteen hallinta	21
4.1.2 Käyttäjien hallinta	22
4.1.3 Asetuksien hallinta	23
4.2 Varmuuskopiointi.....	25
4.2.1 MySQL-varmuuskopiointi	26
4.2.2 Sivuston varmuuskopiointi	27
4.3 Päivittäminen	29
4.3.1 Moduulien päivittäminen	30
4.3.2 Drupal 7-ytimen päivittäminen	30
5 Arviointi	35
6 Pohdinta.....	36
Lähteet	39

Liitteet

Liite 1	Sivuston ylläpito-ohjeet
---------	--------------------------

Termit ja lyhenteet

CMS	Content Management Systems, sisällönhallintajärjestelmä, jonka synonyyminä käytetään myös sanaa julkaisujärjestelmä
Domain	Verkkotunnus, esimerkiksi karelia.fi
FTP	File Transfer Protocol, protokolla joka mahdollistaa tiedostojen siirtämisen eri laitteiden välillä
PHP	Ohjelmointikieli, jota käytetään yleisesti verkkosivustoissa
SSH	Secure Shell, tietoliikenteen salauksessa käytetty protokolla
SSL	Secure Sockets Layer, sertifikaatteihin perustuva tietoliikenteen varmennus protokolla

1 Johdanto

Opinnäytetyö sai alkunsa toimeksiantona Joensuun Keilailuliitolta. Keilailuliito halusi uuden internetsivuston, jossa heillä olisi hallinta ja ylläpito itsellään. Toimeksiantoon kuului myös kartoittaa vuokrapalvelintiloja sekä domainin siirto vanhalta palveluntarjoajalta.

Opinnäytetyöni pääaiheena oli suunnitella ja toteuttaa Joensuun keilailuliitolle uusi internet sivusto, joka toimisi myös liiton alaisten keilaseurojen sivustona. Tärkeänä kriteerinä sivuston toiminnan suhteen oli, että sivuston kaikkia sivuja on mahdollista muokata. Osana työtä oli myös tehdä kattava dokumentaatio sivuston ylläpitoa ja sisällönluomista ajatellen.

Aloitin projektin suunnittelemalla, miten toteutan sivuston hallinnan ja ylläpidon käyttäjille, joilla ei välttämättä ole kokemusta lainkaan verkkosivujen toteuttamisesta tai hallinnasta. Tässä vaiheessa tutkimusta huomasin julkaisujärjestelmät, jotka tarjoavat eriliset työkalut sivuston hallintaan ja niiden ylläpitämiseen. Testasin itse kolmea suosittua julkaisujärjestelmää, jotka olivat Joomla!, Drupal sekä Wordpress. Julkaisujärjestelmiä vertailllessani päädyin lopulta Drupaliin. Minulla ei ollut aikaisempaa kokemusta Drupalin käytöstä, joten tämä tarjosi suuren haasteen sivuston toteutuksen kannalta.

Julkaisujärjestelmän valinnan jälkeen tiesin, mitä järjestelmävaatimuksia Drupalin toiminnan kannalta on webhotellien vuokraamisen suhteen. Työssä käyn tarkemmin läpi, miten vertailin eri palveluntarjoajia ja miten päädyin esittelemään toimeksiantajalle viittä eri palveluntarjoajaa.

Sivuston ylläpidon dokumentointi toi myös haasteen, joka minun piti ottaa huomioon opinnäytetyötä tehdessä. Vastuu sivuston ylläpidosta on muutamalla Joensuun keilailuliiton henkilöllä, joilla ei ole kokemusta julkaisujärjestelmistä. Tästä syystä loin mahdollisimman yksityiskohtaisen ohjeistuksen muun muassa uusien sivujen luonnista.

2 Webhotelli

Webhotellilla, joka tulee englannin kielen sanoista Web hosting, tarkoittaa yrityksen tarjoamaa palvelupakettia, joka kattaa palvelimen levytilan, tietokannan sekä yhteyden saatavuuden internetsivuston pyörittämiseen [1]. Palveluihin voi myös kuulua sähköpostipalvelu, joka sisältää postituslistat sekä roskapostin suodatuksen. Monet palveluntarjoajat tarjoavat myös ylläpitosovellusta oman webhotellin hallintaan.

2.1 Webhotellin valintakriteerit

Webhotellin palveluntarjoajan valintaan kannattaa käyttää paljon aikaa ja pohtia tarkoin, minkälaisiin palveluihin on tarvetta omalla sivustolla. Tällä tavoin välttää turhat maksut, jotka tulisivat mahdollisesti ominaisuuksista, joille ei loppupeleissä ole käyttöä. Palvelimien sijainnin kannalta on suositeltavaa, että palveluntarjoajan palvelimet sijaitsivat Euroopassa, koska tällöin viive sivuston lataamiseen ei ole vielä liian iso. Palveluiden hinnat riippuvat usein monista eri kriteereistä, esimerkiksi palvelimen levytilasta, verkkoliikenteestä, tietokannoista ja sähköpostilaatikoista. Hyvänä apukeinona palveluntarjoajan valinnassa toimii webhotellivertailu sivusto (www.webhotellivertailu2.fi). Sivusto seuraa yksistään yli neljäkymmentä Suomessa toimivaa webhotellin palveluntarjoajaa ja sen avulla eri hotelleiden vertailu on helppoa. Palveluntarjoajia vertailtaessa pitää myös huomioida se, että eri tarjoajilla on yleensä 1-4 erilaista webhotellipakettia, jotka on suunnattu eritasoisille käyttäjille, kuten yksityisille, pienille yhteisöille ja yrityksille. Nämä paketit sisältävät eri ominaisuuksia, joiden mukaan palvelun hinta määräytyy. Apuna webhotelleja tutkiessani käytin taulukossa 1 olevaa tarkastuslistaa.

Taulukko 1. Tarkastuslista webhotellin valintaan. [1.]

Webhotelli palveluntarjoaja	
Yritys	Luotettavuus, maine, vakaus
Työntekijät	Ammattitaito, rehellisyys
Yrityksen, palvelimien sijainti	Paikallinen, kotimainen, eurooppalainen, maailman laajuinen
Luotettavuus	Palvelimien up-time
Redundancy	kahdennus palvelimilla, hyvät yhteydet palvelimilta ulos
Saatavuus	Sivuston saatavuus kaikkina aikoina
Skaalautuvuus	Sivuston mahdollisuus kasvulle
Laitteisto	Nopeat serverit, hyvät yhteydet
Monitorointi	Palvelimien ja sivuston seuranta
Varmuuskopiointi	Tiheä varmuuskopiointi väli, helpot palautukset
Tekninen tuki	Teknisen tuen tavoittaminen sähköposti, puhelin
Vasteaika	Nopeus ongelmatilanteiden ratkaisussa, tunnit, päivät, viikot
Webhotellipaketti	
Käyttöjärjestelmä	Windows, Linux, Unix
Levytila	Palvelimen kiintolevytila
Liikenne	Kuukausittainen liikenne sivustolle
Sähköposti	Sähköposti osoitteet, postituslistat, roskapostin suodatus
Tietokannat	Tietokantojen määrä, tietokantojen koko
Ohjelmointi kielet	PHP, ASP, JSP
Log-tiedostot	Tekstitiedostot jotka sisältävät raakaa tietoa sivuston toiminnasta
Statistiikat	Sivuston toimintojen seurantaan tarjottu työkalu
TLS-tuki	Salausprotokolla jolla suojataan tietoliikennettä verkkosivulla.
Hallintapaneeli	Web-hotellin hallintaan käytettävä työkalu
Maksuehdot	Kuukausimaksu, vuosimaksu, muu
Hinta	Onko palvelun hinta sopiva?

Tutkin tarkastuslistan avulla sekä yritystä, joka tarjoaa webhotellipalvelua sekä webhotellipakettia. Tärkeänä palveluntarjoajaa tutkiessa pidin erityisesti yrityksen mainetta sekä sen sijaintia. Yrityksen maineen sekä luotettavuuden tutkimisessa parhaana apu-

keinona on hakukoneet, joilla voi hakea esimerkiksi muiden käyttäjien käyttäjäkokemuksia kyseisestä yrityksestä.

Käyttäjäkokemuksia internetistä hakiessa suosittelen useiden lähteiden tutkimista esimerkiksi eri foorumeiden ja webhotelli vertailusivujen selailua. Tutkimisen jälkeen saa yleisen kuvan muiden käyttäjäkokemuksista kysäistä palveluntarjoajaa kohtaan. Yrityksen sijainnin ja palvelimien sijainnin tutkiminen on usein helppoa, sillä nämä tiedot voi usein tarkastaa palveluntarjoajan omilta kotisivuilta. Palvelimien maantieteelliseen sijaintiin kannattaa myös kiinnittää huomiota, sillä nykyisillä internetyhteyksien nopeuksilla voin suositella palvelimia, jotka toimivat Euroopassa.

2.2 Webhotellin vertailu

Webhotellin valinnassa käytin apuna edellä mainittua webhotellivertailu2.fi-sivustoa sekä tuttavieni suosituksia palveluntarjoajaksi. Kriteereinä palveluntarjoajan valinnassa pidin toimivuutta julkaisujärjestelmän kanssa, varmatoimisuutta, asiakaspalvelua sekä yrityksen mainetta muiden palvelunkäyttäjien keskuudessa. Tutkiessani palveluntarjoajia käytin myös apuna hakukoneita etsiessäni käyttäjien kokemuksia eri yrityksistä. Näiden kriteereiden pohjalta päädyin esittelemään viittä eri palveluntarjoajaa. Tein vertailua varten Excel-taulukon (taulukko 2), johon merkkasin kolmella eri värikoodilla: Suosittelen eniten vihreää, seuraavaksi keltaista ja viimeiseksi punaista.

Taulukko 2. Webhotellien vertailu.

PALVELUN- TARJOAJA	www.ovh- hosting.fi	www.hostingpalve lu.fi		www.pilvih otelli.fi	www.nebu la.fi
Palvelun nimi	Pro	Peruspaketti	Professional	Yrityspilvi	Pro
Vuosihinta	73,80 €	100,80 €	109,00 €	96,00 €	180,00 €
Kuukausihinta	6,15 €	8,40 €	9,08 €	8,00 €	15.00€
Levytila	100 GB	4 GB	3 GB	10 GB	2 GB
Liikenne	Rajoittama- ton	40 GB	80 GB	250 GB	50 GB
Sähköposti- laatikot	100	10	2	50	50
Postituslistat	100	10	on	on	100
Tietokannat	4	5	2	Rajoitta- maton	ei
PHP	on, 5.2, 5.3 & 5.4	on, 5.5	on, 5.5	on, 5.5	on, 5.5
SSH-yhteys	on	on	on	on	on
Käyttöjärjes- telmä	Linux	Linux	Linux		Linux
.fi domainin hinta /vuosi	16 €	13 €	25 €	25 €	16 €
Alidomainit		5	5	3	
Muuta		Hinta sisältää .fi sisältää virus- ja sisäl- domainin roskapostisuoda- tus- ja kopioinnin varmuus- roskapos- tisuodatuk- sen, var- muuskopi- oinnin			

Listasin taulukoon mielestäni tärkeimmät kohdat webhotelli valintaan vaikuttavista kri-
teereistä. Nämä kriteerit ovat: hinta, levytila, sallittu liikenne ja sähköposti. Tarkastin

myös toimivuuden julkaisujärjestelmän kanssa listaamalla taulukkoon: tietokannat, PHP-version sekä SSH-yhteyden tukemisen.

Taulukosta edukseen erottui www.ovh-hosting.fi. OVH-hostingia palveluntarjoajana oli kehuttu monella eri foorumilla erittäin luotettavaksi ja varmatoimiseksi palveluntarjoajaksi. Taulukosta voidaan nähdä, että OVH-hosting erottuu edukseen muista palveluntarjoajista hintansa, levytilansa, sallitun liikenteen sekä sähköposti-palvelun perusteella. Levytilan suhteen OVH-hostingin webhotelli paketti sisälsi jopa enemmän tilaa kuin mitä olisi tarvinnut, mutta rajoittamaton liikenne sivustolle on mielestäni erittäin positiivista. Joensuun keilailuliitto valitsi tämän OVH-hostingin palveluntarjoajaksi suosituksieni mukaisesti.

Toinen hyvä palveluntarjoaja oli myös www.pilvihotelli.fi/fi/. Palveluntarjoaja oli vasta vaihtanut nimensä pilvihotelli.fi:ksi, joten en löytänyt paljon tietoa heidän luotettavuudesta. Pilvihotelli.fi on suuri palveluntarjoaja ja se toimii kuudessa eri EU-maassa. Opinnäytetyön kirjoittamisen aikana oli palveluntarjoaja vaihtanut jälleen nimeään ja nykyisin sen löytää osoitteesta www.radicenter.fi. Mielestäni tämä jatkuva nimenvaihto ei anna kovin hyvää kuvaa yrityksen vakaudesta tai luotettavuudesta.

2.3 OVH-Hosting

OVH on perustettu vuonna 1999 ja sen pääkonttori sijaitsee Roubaixissa Pohjois-Ranskassa. Yritys toimii nykyisin yhdeksässä eri Euroopan maassa sekä Pohjois-Amerikassa. OVH on Euroopan suurin hosting-palvelu. Yritys laajeni myös Amerikan ja Kanadan markkinoille vuoden 2012 lopussa. Yrityksellä oli ennen laajentumista 120 000 toiminnassa olevaa palvelinta, Pohjois-Amerikkaan laajentumisen jälkeen fyysisten palvelimien määrä nousi jopa yli 360 000 fyysiseen palvelimeen.[2.]

Data Center Knowledge-sivuston tutkimuksen mukaan OVH-Hosting omistaa maailman eniten palvelimia. Tiedot palvelimien lukumäärästä on kerätty yritysten julkisista raporteista. Tosin esimerkiksi Google tai Microsoft eivät ole julkistanut tietoa palvelimistaan, mutta energia-asiantuntia Jonathan Koomey¹ on arvioinut että Google omistaa

¹ Jonathan Koomey on professori joka konsultoi monissa tunnetuissa yliopistoissa, kuten Stanford, Yale sekä Berkeley. Koomey on kehittänyt myös energian käytön kasvua tietotekniikassa viittaavan Koomeyn lain.

yksistään yli 900 000 palvelinta. Koomey perustelee arvionsa Googlen energiankäytön perusteella. [3.]

Suuri palvelimien määrä mahdollistaa myös erittäin kilpailukykyiset web-palvelujen hinnat. Palvelu erottuu myös edukseen muista tarjoamalla erittäin suuren palvelintilan verrattuna muihin palveluntarjoajiin. Eritoten myös se, että OVH ei ole rajoittanut verkkoliikenteen määrää toisin kuin iso osa muista webhotelleista.

3 Case Joenkl.fi

Joensuun keilailuliitto on perustettu vuonna 1987 ja se vietti 25-juhlavuottaan vuonna 2012. Joensuun keilailuliitto toimii yhdentoista keilaseuran yhteisenä keskusorganisaationa järjestäen viikkokilpailuja, juniorien ja nuorten valmennusta sekä opastaa harrastajia keilailun saloihin [4.]. Liiton jäsenmäärä 15.10.2012 oli 229 henkilöä [5.].

Opinnäytetyöni pääaiheena oli suunnitella ja toteuttaa Joensuun keilailuliitolle uusi internetsivusto, joka toimisi myös liiton alaisten keilaseurojen sivustona. Tärkeänä kriteerinä sivuston toiminnan suhteen oli, että sivuston kaikkiin sivuihin on muokkausmahdollisuus.

Projekti alkoi palavereilla, joissa määritimme sivuston toiminnallisuuteen liittyvät seikat keilailuliiton hallituksen jäsenien kanssa. Tärkeimpinä kohtina sivuston rakenteen kannalta oli seuraavat asiat:

- tulosarkiston luominen, jonne tulisi uudet ja kaikki vanhat tulokset vuodesta 2008 alkaen
- jokaisella seuralla oma sivu ja mahdollisuus sivun hallintaan
- mahdollisuus lisätä kilpailutuloksia (excel, pdf)
- kalenterinäkymän luominen
- vanhan sivuston sisällön tuominen uuteen.

Sivuston toiminta:

- joensuun keilailuliitolle hallinta ja muokkaus kaikkiin sivuihin.
- artikkeleihin mahdollisuus lisätä useita kuvia ja

- varmatoiminen
- toiminta eri laitealustoilla
- sivusto on helppo lukuinen
- sivuston ulkonäön luomisessa ”taiteilijan vapaus”

Tapasimme projektin tiimoilta keilailuliiton hallituksen jäsenten kanssa noin kaksi kertaa kuukaudessa helmikuun ja kesäkuun välisenä aikana. Yhteensä tapaamisia opinnäytetyön aikana oli noin 15. Tapaamiset järjestettiin keilailuliiton tiloissa ja näissä tapaamisissa yleensä keskustelimme sivuston kehityksestä ja uusien ominaisuuksien lisäämisestä. Kevään 2012 aikana toteutin sivuston rungon Drupalilla sekä toteutin tärkeät toiminnalliset kohdat sivustolle. Lisäsin myös aikaisemmalla keilailuliiton sivustolla olleet materiaalit nykyiselle sivustolle. Sivuston julkaisun jälkeen kesäkuun 2012 alussa pystyimme aloittamaan testaamisen suuremmilla käyttäjämäärillä. Sivustolla toimi tällöin kymmen sisällöntuottajan oikeuksilla olevaa käyttäjää. Testaus vaiheen aikana sivuston ulkoasu ei enää muuttunut, mutta sisältötyyppien asetuksiin tuli jonkin verran muutoksia. Sain palautetta sivuston toimintaan liittyen sekä käyttäjiltä että ylläpito-oikeudet sivustolle omistavilta henkilöiltä. Näiden palautteiden avulla korjasin sivustolta bugeja sekä lisäsin uusia ominaisuuksia sivustolle testauksesta tulleiden palautteiden mukaisesti.

Opinnäytetyön lopussa pidin Joensuun keilailuliitolle koulutuksen, jossa kävimme läpi sivuston varmuuskopioinnin sekä päivittämisen. Nämä toimenpiteet järjestelmän ylläpitämisen kannalta ovat mielestäni kaikkein tärkeimpiä. Koulutuksessa loimme varmuuskopion sivuston tietokannoista, sivustosta itsestään sekä päivitimme julkaisujärjestelmän viimeisimpään versioon opinnäytetyössäni olevan ohjeistuksen mukaisesti.

3.1 Verkkotunnus

Verkkotunnuksia eli domaineja käytetään muuttamaan ip-osoite helpommin muistettavaksi nimeksi. Domaineja käytetään osoitteena tärkeimmissä internetpalveluissa kuten, verkkosivujen ja sähköpostien osoitteina. Joidenkin verkkotunnusten hankkimista on rajoitettu esimerkiksi maakohtaiseksi.

Yleisesti tunnettujen kansainvälisten verkkotunnusten, kuten .com, .net ja .org, rekisteröimistä ei ole rajoitettu ja näiden tunnusten hakeminen onnistuu helpoiten palveluntarjoajan kautta [6.]. Maatunnuksen omaavien verkkotunnusten hankkimista on yleensä rajoitettu. Esimerkiksi Suomalaista .fi-verkkotunnuksen hankkimista varten täytyy täyttää seuraavat kriteerit:

- Ikä 15 vuotta.
- Suomalainen henkilötunnus.
- Kotikunta Suomessa.

Fi-verkkotunnuksen myöntää Suomen viestintävirasto ja sitä voi hakea osoitteesta www.domain.fi. Tunnuksen voi myös hankkia webhotellipalveluntarjoajan kautta [7.]. Verkkotunnuksen hinta saattaa siis vaihdella, riippuen siitä mitä kautta sen tilaa. Jos verkkotunnuksen tilaa tai uusi suoraan viestintäviraston kautta, niin maaliskuussa 2013 vuosi hinta oli 12 €, kolme vuotta 33 € tai viisi vuotta 50 €. Hinnat eivät sisällä arvonlisäveroa. [8.]

Kaikki verkkotunnukset rekisteröidään rajoitetuksi ajaksi ja näin ollen verkkotunnus on voimassa joko 1, 3 tai 5 vuotta. Tunnus tulee uusiksi ennen kuin rekisteröintijakso päättyy. Verkkotunnuksen rekisteröinnin päättyessä kaikki siihen liittyvät palvelut lakkaavat toimimasta, kuten esimerkiksi verkkosivut sekä sähköpostit.[6.]

Viestintävirasto lähettää verkkotunnuksen haltijalle muistutuskirjeen viimeistään kaksi kuukautta ennen rekisteröintijakson päättymistä. Lisäksi ennen voimassaolon päättymistä verkkotunnuksen haltijalle lähetetään kaksi muistutusta sähköpostilla [9.]. Jos verkkotunnuksen on tilannut webhotellin kautta, niin sen maksu sisältyy usein tilattuun palvelupakettiin.

3.2 Verkkotunnuksen siirto

Osana opinnäytetyötä oli fi-verkkotunnuksen siirto vanhalta palveluntarjoajalta uudelle. Tämä verkkotunnuksen siirto vaati valtuutusavainta. Valtuutusavaimella tarkoitetaan numeromuotoista avainta, jonka avulla voi hallinnoida omaa verkkotunnustaan. Fi-domainin valtuutus avaimen saa tilaamalla sen viestintäviraston internet sivuilta. Verk-

kotunnuksen haltija tarvitsee valtuutusavainta, jos haluaa vaihtaa palveluntarjoajaa, liittää verkkotunnuksen omaan hallintaan tai muuttaa verkkotunnuksen tietoja fi-verkkotunnuspalvelussa.[10.]

Tilasin valtuutusavaimen viestintäviraston fi-verkkotunnuspalvelusta, joka toimii osoitteessa www.domain.fi. Valtuutusavaimen tilaamiseen tarvitsee tietää olemassa oleva verkkotunnus sekä verkkotunnuksen haltijan sähköpostiosoite. Tämän jälkeen verkkotunnuksen valtuutusavain saapuu tunnuksen haltijan osoitteeseen kirjepostilla, noin viikon sisällä tilauksesta. Valtuutusavain on kahdeksan numeron yksilöllinen sarja, jonka toimitin OVH-hostingille. OVH-hostingin asiakaspalvelun käsiteltä valtuutusavaimen sivusto rupesi toimimaan myös fi-verkkotunnuksella.

3.3 Drupal-julkaisujärjestelmä

Drupalin asennustiedosto sisältää niin sanotun Drupalin ytimen, millä tarkoitetaan julkaisujärjestelmän perusversiota, joka yksistään sisältää jo tarvittavat toiminnallisuudet sivuston luomiselle. Ydinversio on laajenneltavissa asentamalla moduuleita ja näin ollen Drupalin ytimen ympärille voidaan luoda hyvin erilaisia sivustoja.

Drupalia voidaan kuvata osuvasti seuraavalla lauseella: ”Ilmainen ohjelmistopaketti, joka sallii käyttäjien ja yhteisöjen helposti julkaista, hallita ja organisoida monenlaista sisältö nettisivulla” [11.]. Drupal mahdollistaa monien erilaisten sisältötyyppien julkaisun, mikä tekee julkaisujärjestelmästä erittäin joustavan ja muokattavan. Käytännössä ohjelmisto sallii useamman käyttäjän julkaista ja hallita sisältöä. Tämä tekee ohjelmistosta julkaisujärjestelmän eli CMS-järjestelmän (Content management System).[11.]

Valitsin opinnäytetyössäni käytettäväksi Drupal version 7:n, josta oli julkaistu ensimmäinen vakaa versio tammikuussa 2011. Versio oli ollut saatavissa noin vuoden ajan, joten kyseiseen versioon löytyi jo hyvin yhteensopivia moduuleja ja dokumentaatiota.

Opinnäytetyötä kirjoittaessani Drupal-yhteisö julkaisi tietoja seuraavasta Drupal versiosta, joka julkaistaan todennäköisesti elokuussa 2013. Tekstistä ilmeni myös, että Drupal 8 julkaisun yhteydessä lopetetaan samalla päivitystuki Drupal 6 versiolle. Tämä tar-

koittaa käytännössä sitä, että kehittäjät lopettavat Drupal 6 kehittämisen ja suosittelevat käyttäjiään päivittämään julkaisujärjestelmän Drupal 7 versioon. [12.]

Drupal 7-julkaisujärjestelmä tarvitsee toimiakseen WWW-palvelinympäristön, joka kattaa taulukossa 3 näkyvät vähimmäisvaatimukset. Taulukkoon on myös listattu OVH-Hosting Pro webhotelli palvelimella olevat vastaavat järjestelmätiedot.

Taulukko 3. Drupal 7 tekniset vähimmäisvaatimukset.

Drupal 7	Vähimmäisvaatimukset	OVH-Hosting Pro palvelin
Levytila	15 MB minimi asennukselle	100 GB
WWW-palvelin	Apache, Nginx tai Microsoft IIS	Apache/2.2.x (OVH)
Kieli	PHP 5.2.5 tai uudempi	PHP 5.3.16
Tietokanta	MySQL 5.0.15, PostgreSQL 8.3, SQLite 3.3.7	MySQL 5.1.49-3

En paneudu opinnäytetyössäni tarkemmin Drupalin asentamiseen palvelimelle, sillä tämä vaihe on mielestäni dokumentoitu kattavasti drupal.org sivustolla sekä monissa vastaavanlaisissa opinnäytetöissä, joissa kyseistä julkaisujärjestelmää käsitellään.

3.3.1 Sivustolla käytössä olevat moduulit

Moduulit ovat olennainen osa Drupalin käyttöä ja sivuston hallintaa. Moduulilla tarkoitetaan Drupalin liitännäistä, joka laajentaa julkaisujärjestelmän ytimen toimintaa. Moduulia voidaan myös ajatella Drupalin lisäohjelmaksi, joka ladataan palvelimelle [11.]. Drupal 7 versiossa moduulien asentaminen on kehittynyt huomattavasti käyttäjäystävällisemmäksi, kuin aikaisemmissa ohjelmiston versioissa. Moduulien asentaminen toimii suoraan hallintapaneelin kautta siten, että moduuli ladataan työasemalle. Tämän jälkeen se siirretään hallintapaneelin ”Moduuli”-kohdan kautta palvelimelle, jossa Drupal sijaitsee. Tämän toimenpiteen jälkeen moduuli valikosta täytyy vielä ottaa asennettu moduuli käyttöön.

Pyrin käyttämään sivustolla mahdollisimman suosittuja sekä paljon ylläpidettyjä moduuleita, sillä ne tarjoavat paremman tietoturvan. Sivustolla käytössä olevat moduulit näkyvät taulukossa 4.

Taulukko 4. Joenkl.fi –sivustolla käytetyt moduulit.

Moduuli	Versio	Projektin sivu	Käyttötarkoitus
Advanced Help	7.x-1.0	http://drupal.org/project/advanced_help	Indeksoi sivustolla tehdyt haut.
Calendar	7.x-3.4	http://drupal.org/project/calendar	Kalenteri työkalu.
Date	7.x-2.6	http://drupal.org/project/date	Mahdollistaa päivämäärien lisäämisiin kalenterin.
Google Analytics	7.x-1.3	http://drupal.org/project/google_analytics	Tarjoaa graaffisen työkalun sivuston kävijöiden seurantaan.
Chaos tool suite (ctools)	7.x-1.2	http://drupal.org/project/ctools	Tarjoaa sivuston ylläpitäjälle paremmat työkalut julkaistun sisällön hallintaan.
Localization update	7.x-1.0-beta 3	http://drupal.org/project/l10n_update	Kääntää sivuston suomenkieliseksi.
Token	7.x-1.4	http://drupal.org/project/token	Tarjoaa muille moduuleille "linkin" tietojen kutsumiseen.
Views	7.x-3.5	http://drupal.org/project/views	Tarjoaa työkalun sivusto rakenteen luomiseksi.
Wysiwyg	7.x-2.2	http://drupal.org/project/wysiwyg	Mahdollistaa Wordin tyyllisen työkalun sisällön luontiin sekä muokkaamiseen.
Fresh Theme	7.x-1.4	http://drupal.org/project/fresh	Sivustolla käytettävä teema.

Yllä olevaan taulukkoon on listattu lyhyesti moduulin käyttötarkoitus. Tarkemmat tiedot ja keskustelufoorumit kyseiseen moduuliin liittyen löytyy taulukossa olevasta ”Projektin sivu” linkin kautta.

3.3.2 Sivuston teema

Teemalla tarkoitetaan sivuston asettelua ja ulkonäköä. Drupalin teema on kuin ulko-kuori, joka näkyy käyttäjälle. Teeman asetukset vaikuttavat sivuston fontteihin, sarakkeiden määrään, sivuston ulkoiseen näköön, painikkeiden sijainteihin sekä navigointipalkkiin. [11.]

Teemana sivustolla käytin Fresh-nimistä teemaa, joka on suoraan ladattavissa osoitteesta www.drupal.org/fresh. Teema on täysin ilmainen ja siihen liittyy ainoastaan vapaaehtoinen lahjoitus teeman tekijöille. Valitsin kyseisen teeman sivuston oletusteemaksi sillä perusteella, että se oli helposti muokattavissa ja sen avulla pystyi helposti toteuttamaan nykyaikaisen näköisen sivuston, jossa on erilaisia elementtejä sekä värejä.

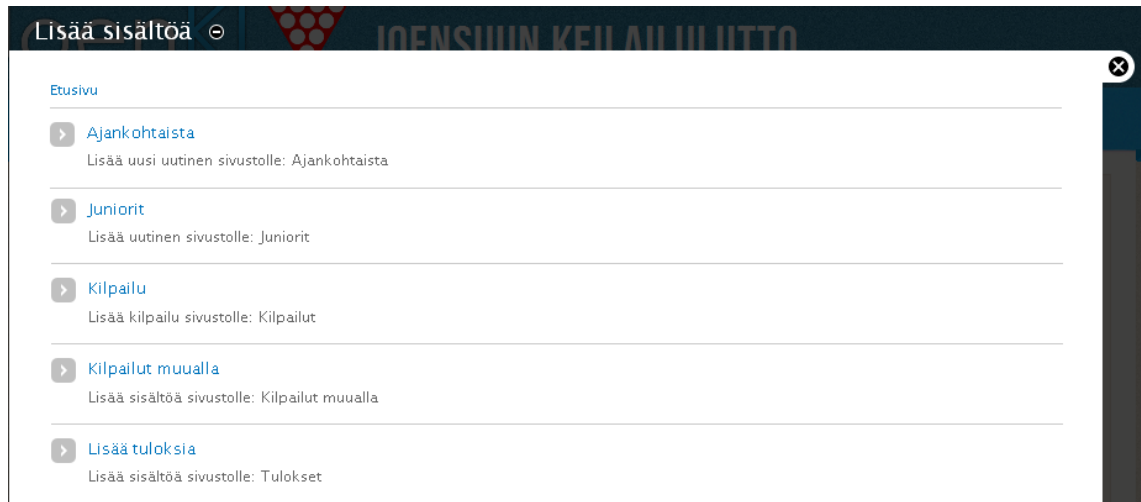
Muokkasin teemaan ulkonäköä sivustolle sopivammaksi editoimalla kuvia kansioista ”sites/all/themes/fresh/images”. Nämä kuvat näkyvät teemassa esimerkiksi sivuston päävalikkona, joka oli nimetty `menu.jpg`. Käsittelin kaikki kansiossa olevat kuvat Gimp-kuvankäsittelyohjelmaa käyttäen ja vaihdoin ne sinisen sävyiseksi. Edellä mainitusta kansioista löytyy myös etusivulla toimivan kolme kuvaa sisältävän kuvaesityksen kotihakemisto. Sivustolla pyörivän kuvaesityksen kuvien vaihtaminen toimii yksinkertaisesti. Käyttäjän tarvitsee nimetä uudet kuvat, jotka haluaa pyörimään esitykseen nimillä ”slide-image-1, slide-image-2, slide-image-3”. Kuvien koko kannattaa muokata kokoon 830 x 300 px, koska tällöin ne sopivat teeman diaesityksen runkoon parhaiten.

Vaihdoin myös teemassa toimivan heading 2 fontin erilaiseksi, sillä alkuperäinen ei tukenut skandinavisia merkkejä, vaan näytti ne eri fontilla, kuin muut kirjaimet. Fontin muokkaaminen tapahtuu polusta ”sites/all/themes/fresh” löytyvän ”style.css” tiedoston muokkaamisella. Tästä tiedostosta etsitään kohta ”*node h2.title, #page-title {*” alta löytyvä ”*font-family:'BebasNeueRegular';*” ja korvataan tämän nimeksi ”*font-family: 'Calibri';*”. Ongelmana on, että teeman päivityksien yhteydessä vaihtuu yllämainittu fontti-perheen nimi takaisin ”BebasNeueRegulariksi” joten tämä tulee vaihtaa päivityksen jälkeen yllä olevien ohjeiden mukaisesti.

Ongelmaksi muodostui, että päivityksen yhteydessä teema vaihtaa sivustolle takaisin oletus kuvat. Teeman päivityksen jälkeen on tärkeää, että palvelimeen otetaan FTP-yhteys ja korvataan nämä ”sites/all/themes/fresh/images” kansion kuvat sinisillä kuvilla. Nämä kuvat löytyvät palvelimelta osoitteesta ”sites/all/themes/fresh/images/sininen”.

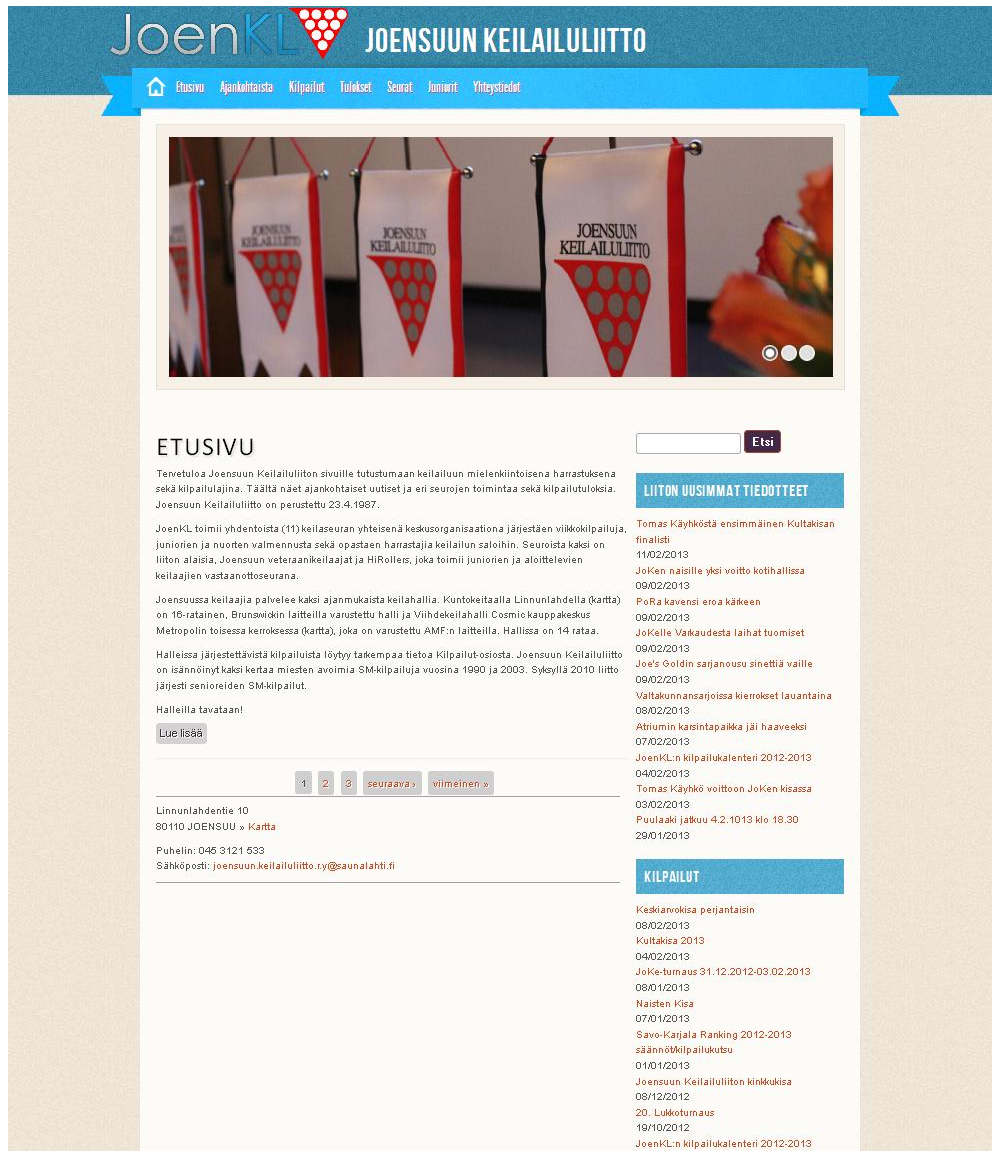
3.4 Sivuston toiminta

Julkaisujärjestelmään tutustuessani päädyin tavallisesta poikkeavaan sisällönjulkaisu tyyliin sivustolle. Julkaisutyyli eroaa osasta muiden käyttäjien käyttämistä tyyleistä, sillä käyttämässäni tyyliässä jokaisella päänavigaatiopalkista löytyvällä sivulla on oma sisältötyyli. Tämä on mielestäni toimiva tyyli sisällönjulkaisua varten sivustolla, jossa on monia käyttäjiä sisällöntuottajina. Kuvassa 1 näkyy valikko, jonka kautta käyttäjät pystyvät lisäämään sisältöä sivustolle.

Kuva 1. Sisällön lisääminen sivustolle.

Sisällönjulkaisun osalta sivuston runko toimii siten, että kun käyttäjä lisää sisältöä sivustolle ”Ajankohtaista” tämä artikkeli näkyy kokonaisuudessaan kyseisellä sivulla. Julkaisu artikkeli näkyy myös etusivun oikeassa reunassa olevassa lohossa ”Liiton uusimmat tiedotteet” tähän näkymään julkaistaan vain artikkelin päiväys sekä otsikko. Tämä lohko näkyy kuvassa 2 oikeassa reunassa.

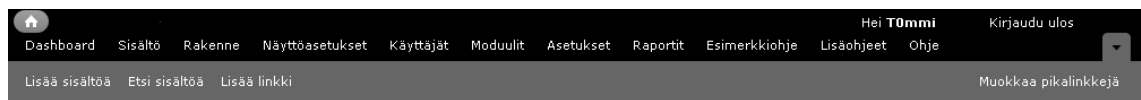

Kuva 2. Joenkl.fi –sivuston valmis ulkoasu.

Sivuston toimivuuden kannalta tärkeätä oli myös sen skaalautuvuus eri laitealustoille ja selaimille. Sivuston skaalautuvuutta testasin opinnäytetyötä tehdessäni kolmella eri laitealustalla: tietokoneella, älypuhelimella ja tablet-laitteella. Nämä testaukset vaikuttivat sivuston teeman valintaan ja kuvien maksimi kokoon sivustolla. Valitsin teeman, jonka leveys on 900 pikseliä leveyssuunnassa ja kuvankoko 520x374 pikseliä.

4 Drupal sivuston hallinta

Seuraavaksi paneudutaan sivuston ylläpidollisiin toimenpiteisiin, kuten käyttäjien lisäämiseen, sivuston varmuuskopioimiseen sekä moduulien ja Drupalin ydintiedoston päivittämiseen. Ylläpitäjän tärkeimpiä vastuita ovat sivuston varmuuskopiointi, päivitysten ylläpitäminen sekä käyttäjien lisääminen. Ylläpitäjä pystyy myös luomaan sivustolle uusia sivuja sekä hallitsemaan aikaisemmin luotuja sivuja. Kuvassa 3 näkyy sivuston ylläpitonäkymä, joka näkyy kaikille sivustonylläpitäjille.

Kuva 3. Ylläpitonäkymä administrator-käyttäjällä.

Tärkeimpinä linkkeinä ylläpitonäkymässä ovat: rakenne, käyttäjät, asetukset sekä raportit. Ylläpitonäkymä näkyy kirjautuneille käyttäjille, joilla on administrator oikeudet. Näkymän kautta käyttäjä pystyy hallitsemaan Drupal-pohjaisen sivuston toimintaa. Administrator pystyy luomaan uusia sivuja, lisäämään uusia käyttäjiä, päivittämään sekä asentamaan uusia moduuleja julkaisujärjestelmään.

Sisällöntuottajien ylläpitonäkymä eroaa administrator-käyttäjän näkymästä rajoitettujen oikeuksien takia, koska oikeudet on karsittu kattamaan vain sisällön julkaisemisen sekä muokkaamisen. Kuvassa 4 näkyy sisällöntuottajan ylläpitonäkymä.

Kuva 4. Ylläpitonäkymä sisällöntuottajalle.

4.1.1 Rakenteen hallinta

Rakenne-linkki mahdollistaa sivuston muokkaamisen ja uusien sivujen luomisen. Tämän linkin kautta voidaan hallita lohkoja, jotka näkyvät sivujen laidoilla sekä luoda ja

hallita erilaisia sisältötyyppejä. Tärkeimpinä linkkeinä rakenteen alta löytyvät kohdat: lohkot, näkymät ja sisältötyypit.

Lohko on toiminnallinen osa sisältöä, joka näkyy sivustolla käyttäjälle. Lohko voi sisältää tietoja, jotka ovat koottu eri sivulta. Esimerkiksi kuvassa 2 näkyy ”Liiton uusimmat tiedotteet” sekä ”Kilpailut” lohkot. Lohkojen sijainnit riippuvat sivustolla käytössä olevasta teemasta.

Views-moduuli tarjoaa ylläpitäjälle rakenne-välilehteen ”Näkymät” kentän. Tämä mahdollistaa uusien sivujen luomisen sekä monimutkaisempien lohkosten luomisen, joihin voidaan esimerkiksi hakea ja lajitella tietoja tiettyjen suodatinkriteereiden mukaan. Apua näkymän luomiseen löytyy liitteen 1 luvusta 3.3 Näkymän luominen.

Sisältötyypeillä hallinnoidaan sisältöä, jota käyttäjä pystyy julkaisemaan tietyllä sivulla. Esimerkiksi sisältötyyppien kautta on mahdollista lisä dokumenttien ja kuvien julkaisu mahdollisuus ajankohtaista sivulle. Ohjeistus sisältötyyppien luomiseen löytyy liitteen 1 luvusta 3.1 Sisältötyypin luominen.

4.1.2 Käyttäjien hallinta

Ylläpitäjän valtuuksiin kuuluu myös sivuston käyttäjien luominen. Käyttäjien luominen on tehty Drupalissa mielestäni erittäin yksinkertaiseksi. Käyttäjien luominen onnistuu ylläpitenäkymän kautta painamalla ”Käyttäjät” linkkiä. Tämän jälkeen aukeaa ”Käyttäjät” sivu, jossa näkyy kaikki sivustolle luodut käyttäjät ja käyttäjäroolit.

Uuden käyttäjän lisääminen onnistuu sivun yläkulmasta ”Lisää Käyttäjä” painikkeen kautta. Käyttäjän lisääminen vaatii käyttäjänimen, sähköpostin ja salasanan lisäämisen. Uutta käyttäjää luodessa tulee myös valita käyttäjälle käyttäjärooli.

Sivustolle on luotu kaksi eri käyttäjätasoa ”Administrator” sekä ”Sisällöntuottaja”. Nämä käyttäjäroolit eroavat toisistaan käyttöoikeuksien mukaan. Sisällöntuottajan oikeudet rajoittuvat vain artikkelien lisäämiseen sekä niiden muokkaamiseen. Administrator tasoisella käyttäjällä on mahdollisuus kontrolloida sivustoa täysin, joten käyttöoikeuksien jakamisessa täytyy olla tarkkana.

Käyttäjätasojen käyttöoikeuksien määrittäminen onnistuu ”Käyttäjät” sivun oikeasta yläkulmasta kohdasta ”Käyttöoikeudet”. Käyttöoikeuksien määrittämisessä tulee käyttää aikaa ja tarkkuutta, sillä jo yhdenkin oikeuden väärin laittaminen voi olla suuri tietoturvariski. Kuvassa 5 näkyy käyttöoikeuksien määrittämiseen käytettävä sivu.

KÄYTTÖOIKEUS	ANONYYMI KÄYTTÄJÄ	SISÄÄN KIRJAUTUNUT KÄYTTÄJÄ	SISÄLLÖN TUOTTAJA	ADMINISTRATOR
Menu				
Ylläpidä valikoita ja valikkolinkkejä	☐	☐	☐	☒
Node				
Ohita sisällön pääsäännöt				
Näytä, muokkaa ja poista sisältöä riippumatta käyttöoikeusrajoituksista. <i>Varoitus: Aseta vain luotetuille rooleille; tällä oikeusmäärittelyksellä on vaikutuksia turvallisuuteen.</i>	☐	☐	☒	☒
Ylläpidä sisältötyyppejä				
<i>Varoitus: Aseta vain luotetuille rooleille; tällä oikeusmäärittelyksellä on vaikutuksia turvallisuuteen.</i>	☐	☐	☐	☒
Ylläpidä sisältöä				
<i>Varoitus: Aseta vain luotetuille rooleille; tällä oikeusmäärittelyksellä on vaikutuksia turvallisuuteen.</i>	☐	☐	☒	☒
Pääsy sisällön ylläpitosivulle	☐	☐	☒	☒
Näytä julkaistu sisältö	☒	☒	☐	☐
Näytä oma julkaisematon sisältö	☐	☐	☒	☒
Näytä sisältöversiot	☐	☐	☒	☒
Palauta viimeisimmät sisältöversiot	☐	☐	☒	☒
Poista sisältöversiot	☐	☐	☒	☒
<i>Artikkeli:</i> Luo uutta sisältöä	☐	☐	☐	☒

Kuva 5. Käyttöoikeuksien määrittäminen.

4.1.3 Asetuksien hallinta

Asetukset sivulle on koottu melkein kaikki sivuston ylläpitoon liittyvät toiminnot. Tämän välilehden kautta on mahdollista määrittää asetuksia aina käyttäjätileistä Drupal sivujen tietoihin. Kuvassa 6 näkyy asetukset -sivun sisältö, sekä kuvaukset kaikkiin toimenpiteisiin, mitä kyseisellä sivulla voi tehdä.

KÄYTTÄJÄT <ul style="list-style-type: none"> Käyttäjätilin asetukset Säädä käyttäjien käyttäytymisen perusasetuksia mukaanlukien rekisteröitymisvaatimukset, sähköpostit, kentät ja käyttäjäkuvat. Estä pääsy sivustolle IP-osoitteen perusteella Hallinnoi estettyjä IP-osoitteita. 	JÄRJESTELMÄ <ul style="list-style-type: none"> Sivuston tiedot Muuta sivuston nimeä, sähköpostiosoitetta, slogania, oletusetusivua, sivulla näytettävien artikkelien määrää ja virhesivuja. Tilastot Säädä kuinka sivustosi tallentaa pääsylogeihin ja mitä kaikkea tallennetaan. Google Analytics Säädä seuranta-asetuksiasi saadaksesi sisäpiirin tietoa sivustosi liikenteestä ja markkinoinnin tehokkuudesta. Toimenpiteet Määrittele, millaisia toimenpiteitä Drupal voi tehdä automaattisesti. Cron Ylläpidä sivuston automaattisia ylläpitotehtäviä. 	MEDIA <ul style="list-style-type: none"> Tiedostojärjestelmä Valitse palvelimelle siirrettyjen tiedostojen tallennushakemisto ja siirtotapa. Kuvatyylit Aseta tyyliä joita voidaan käyttää kuvien koon ja muotoilun asetuksissa. Kuvatyökalut Valitse käytettävä kuvankäsittelykirjasto, jos olet asentanut ylimääräisiä kirjastoja.
SISÄLLÖN LUONTI <ul style="list-style-type: none"> Tekstimuodot Suodata käyttäjien kirjoittamaa sisältöä. Voit esimerkiksi suodattaa pois tietyt HTML-tagit. Voit myös kytkeä päälle moduulien tarjoamia suodattimia. Wysiwyg profiilit Määrittele asiakaspuolen editoriprofiilit. 	KÄYTTÖLIITTYMÄ <ul style="list-style-type: none"> Oikopolut Lisää ja muokkaa oikopolkusuorjoja. 	PÄIVÄMÄÄRIEN API <ul style="list-style-type: none"> Kalenteri Calendar administration. Päivämäärien popup-ikkunat Määritä päivämäärä-popupin asetukset. Päivämäärätyökalut Date Wizard ja muita työkaluja päivämäärien ylläpitämiseen ja päivämäärien ja kalenterien luomiseen.
HAKU JA METADATA <ul style="list-style-type: none"> Haun asetukset Säädä merkityksellisyysasetuksia hakua ja muuta indeksointia varten. Osoitealiakset Muuta sivujen polkuja luomalla niille aliaksia. Siistitty verkko-osoitteet Käytä siistittyjä osoitteita joissa ei lue "?q=". 	KEHITYS <ul style="list-style-type: none"> Suorituskyky Ota käyttöön tai poista käytöstä anonymien käyttäjien sivuvälimuisti, ja CSS:n sekä JavaScriptin optimointi. Loggaus ja virheet Loggaus ja huomautus moduuleiden asetukset. Useat eri moduulit voivat reitittää Drupalin järjestelmätapaukset eri kohteisiin kuten syslog, tietokanta, sähköposti jne. Huoltotila Siirrä sivusto huolto- tai normaalitilaan. 	ALUE JA KIELI <ul style="list-style-type: none"> Aluekohtaiset asetukset Sivuston maa ja aikavyöhyke-oletusasetukset. Aika ja päiväys Säädä päivämäärien ja kellonaikojen näyttöformaatteja. Kielet Valitse sisällön ja käyttöliittymän kielet. Käyttöliittymän kääntäminen Käännä sisänsäilytetty käyttöliittymä ja mahdollisia muita tekstejä.
WEBBIPALVELUT <ul style="list-style-type: none"> RSS-julkaiseminen Säädä sivuston kuvausta sekä syötekohtaista elementtien määrää ja sit, näytetäänkö syötteessä koko teksti, teaserit vaiko pelkät otsikot. 		

Kuva 6. Asetukset -sivu.

Tärkeimpinä kohtina sivuston hallinnoinnin kannalta ovat ”Asetukset -sivulta” löytyvät kohdat: huoltotila ja käyttöliittymän kääntäminen. Sivuston asetuksia määrittäessä kannattaa tarkastaa, että ”Aluekohtaiset asetukset” ovat oikein, koska Drupalin aika-asetukset voivat olla oletuksena väärät, ja voivat näin ollen sekoittaa moduulien toimintaa.

Huoltotilalla tarkoitetaan sivuston ominaisuuksien siirtämistä pois päältä. Sivustoa voi tällöin vielä selata, mutta se näyttää käyttäjälle ilmoituksen huoltotilasta. Huoltotilan aikana vain järjestelmänhaltijat voivat hallinnoida sivustoa. Huoltotilaa tulee käyttää aina isompien päivityksien yhteydessä. Sivuston huoltotilaan siirtämisestä löytyy lisää tietoa luvusta 4.3.2. Drupal 7-ytimen päivittäminen.

Käyttöliittymän kääntämisellä tarkoitetaan Drupalissa uusien kielikäännösten päivittämistä sivustolle. Drupalin käyttöjärjestelmän oletuskielen muuttaminen englanninkielisestä suomenkieliseksi vaatii, että sivustolle on asennettu ”Localization update”-moduuli. Tällöin uusimmat kielipäivitykset tulee aina aika ajoin päivittää sivustolle. Suomenkielen osalta olen huomannut, että uusia käännöksiä tulee aika usein sivustolle.

4.2 Varmuuskopiointi

Ylläpidon tärkeimpiin rooleihin kuuluu sivuston varmuuskopiointi tietyin aikavälein. Varmuuskopioinnilla ehkäistään tietojen menettämistä tapauksissa, joissa esimerkiksi sivustoa pyörittävä palvelinlaitteisto rikkoutuu tai Drupalin päivittäminen epäonnistuu, eikä sivusto toimi enää halutulla tavalla. Sivuston varmuuskopiointi vaatii muutaman minuutin työn, mutta on ehdottoman tärkeää sivuston tietojen säilyttämisessä mahdollisimman uusina. Suosittelen sivuston varmuuskopiointia aina päivityksien yhteydessä sekä vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Sillä, jos sivusto lopettaa toimintansa, niin sivuston saa palautettua aikaisemman varmuuskopioinnin ajankohtaan. Joten mitä tiheämpi varmuuskopiointien tiheys on sitä vähemmän vahinkoa tapahtuu.

Kokemuksieni perusteella varmuuskopiota varten kannattaa suunnitella hyvä arkistointi tyyli ja noudattaa tätä, sillä muutamien kuukausien varmuuskopiot, jotka sisältävät sekä tietokannat että Drupal sivuston, vievät paljon tilaa kovalevyiltä. Varmuuskopiointi tulisi suorittaa aina ennen isompien päivitysten ajoa sivustolle. Varmuuskopioista suosittelen säilyttämään ainakin viittä aikaisempaa versiota.

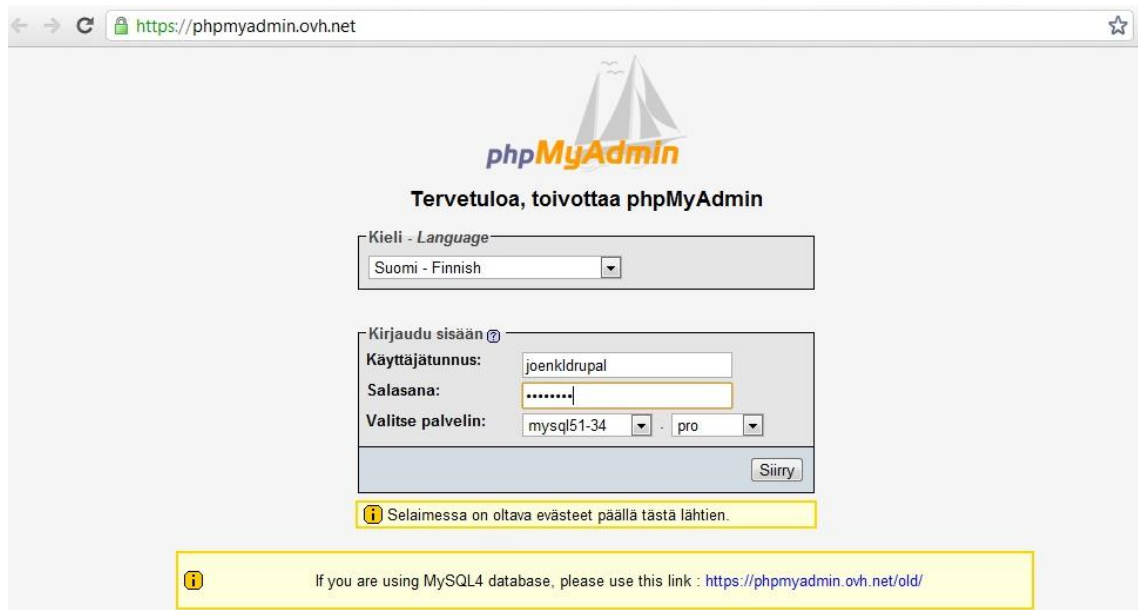
Varmuuskopiointi on kaksiosainen, sillä Drupal tarvitsee toimiakseen tietokannan sekä Drupal ytimen. Näistä kummastakin tulee ottaa varmuuskopio. Ohjeistus varmuuskopiointien tekemiseen löytyy seuraavista luvuista.

4.2.1 MySQL-varmuuskopiointi

MySQL-tietokanta on tärkein osa Drupal sivustoa, sillä se sisältää yli 140 SQL-taulukkoa. Julkaisujärjestelmä käyttää tietokantaa tallentaakseen tietoja suurimmasta osasta sivuston tiedoista ja asetuksista.[13.]

MySQL-tietokannan varmuuskopiointi on ehdottoman tärkeää ennen suuria päivityksiä sivustolle. Tietokannan varmuuskopiointi kannattaa suorittaa myös Drupalin varmuuskopioinnin yhteydessä. Varmuuskopiointi vie aikaa noin 5 minuuttia.

Ensimmäisenä käyttäjän tulee kirjautua OVH-Hostingin phpMyAdmin sivustolle osoitteesta <https://phpmyadmin.ovh.net> ja kirjautua sisään kuvan 7 osoittamalla tavalla. Kieleksi suosittelen valitsemaan ”Suomi- Finnish” sillä alla olevat ohjeet on tehty suomenkielisen version mukaan. Kirjautumisvalikossa tässä kohtaa täytyy huomioida, että palvelimeksi tulee valita: ”mysql51-34 . pro”.

← → ↻ <https://phpmyadmin.ovh.net> ☆

phpMyAdmin

Tervetuloa, toivottaa phpMyAdmin

Kieli - Language
Suomi - Finnish ▼

Kirjaudu sisään ⓘ

Käyttäjätunnus: joenkldrupal

Salasana:

Valitse palvelin: mysql51-34 ▼ · pro ▼

Siirry

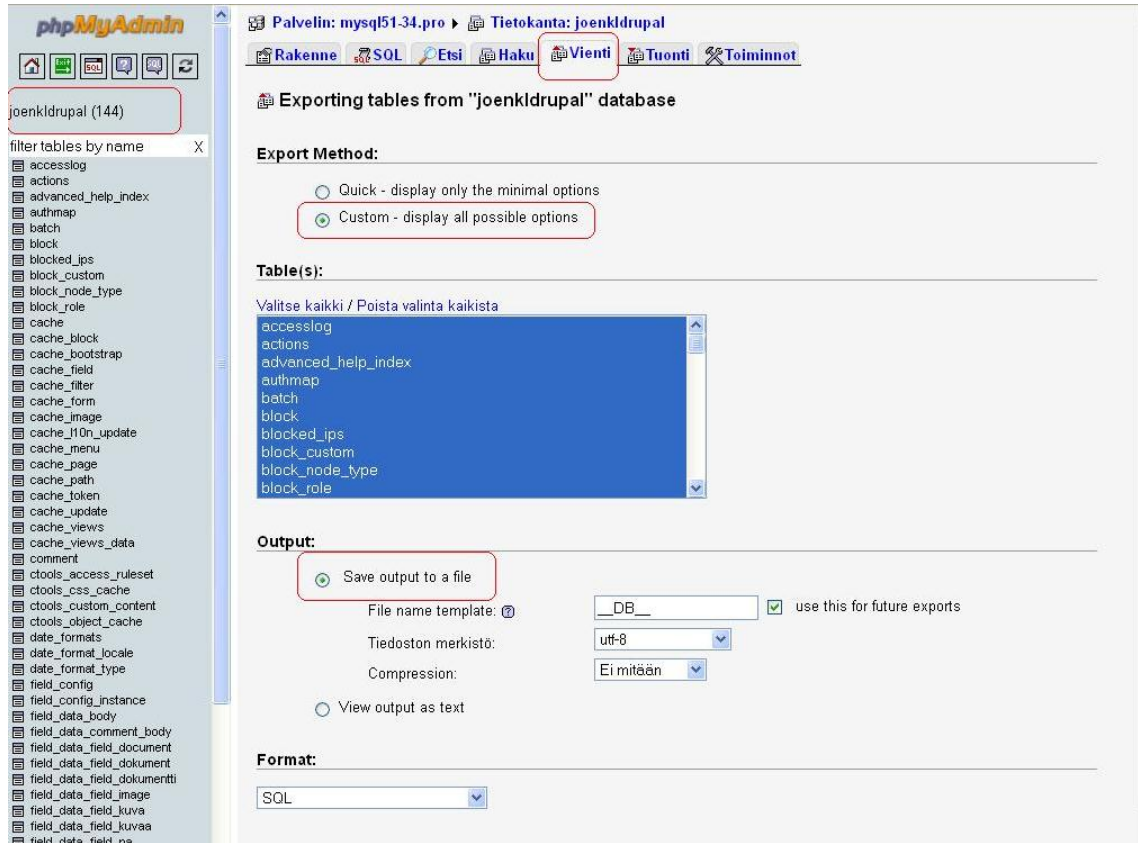
ⓘ Selaimessa on oltava evästeet päällä tästä lähtien.

ⓘ If you are using MySQL4 database, please use this link : <https://phpmyadmin.ovh.net/old/>

Kuva 7. Kirjautumisikkuna phpMyAdminiin.

Kirjautumisikkunan jälkeen aukeaa phpMyAdminin pääsivu. Sivun vasemmassa ylä-laidasta valitaan seuraavaksi tietokanta, joka tässä tapauksessa on joenkldrupal. Tietokannan varmuuskopioinnin voi suorittaa painamalla ”Vienti” painiketta ja tämän toimenpiteen jälkeen tulee valita Export Method: Custom – display all possible options.

Seuraavaksi valitaan Output kohdasta ”Save output to a file”. Lopuksi painetaan sivun alanurkasta ”Siirry”-painiketta, jolloin tietokannan kopio latautuu käyttäjän koneelle. Yllämainitut vaiheet näkyvät myös kuvasta 8.

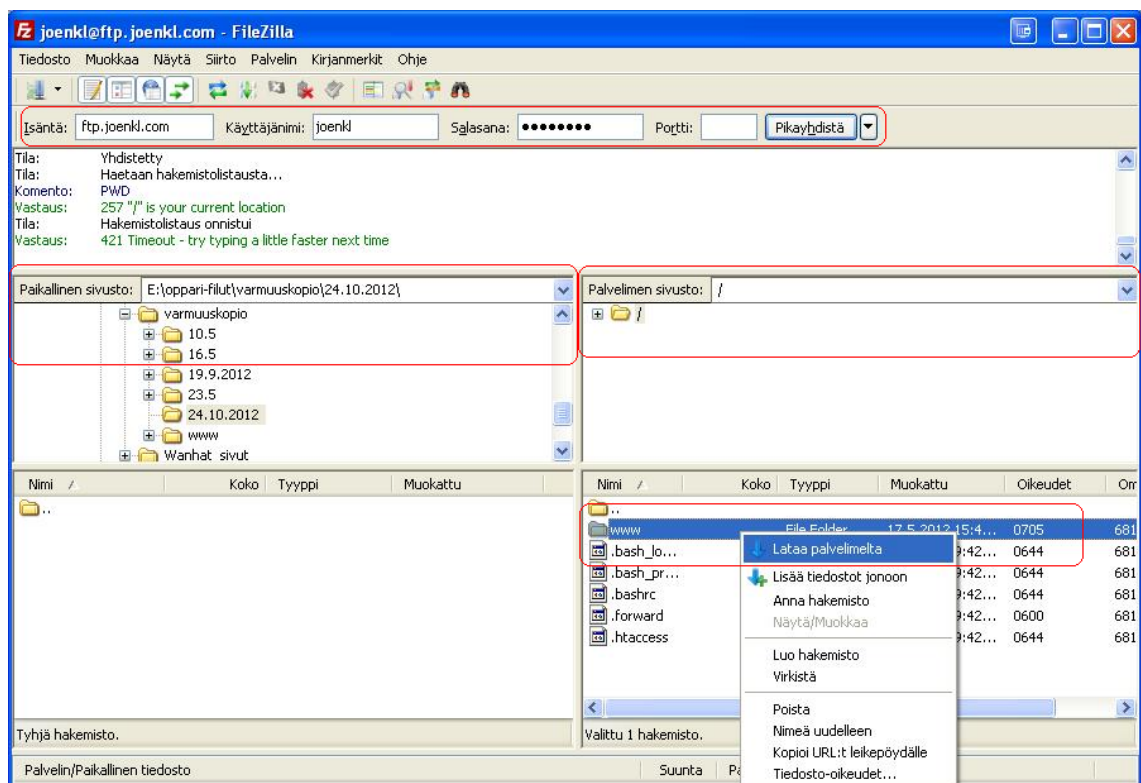
Kuva 8. MySQL varmuuskopioinnin tekeminen.

4.2.2 Sivuston varmuuskopiointi

Seuraavaksi perehdytään sivuston varmuuskopiointiin, joka samalla sisältää Drupalin ytimen varmuuskopioinnin. Varmuuskopiointi on helppo suorittaa FTP-ohjelmaa hyväksikäyttäen. Alla olevassa ohjeistuksessa olen käyttänyt FTP-ohjelmana FileZilla nimistä ohjelmaa. Ohjelma on ilmainen ja on ladattavissa osoitteesta <http://filezilla-project.org/> Ohjelmistosta tulee ladata Client versio. Ohjelman asennetaan samalla tavalla kuin mikä tahansa Windows-ohjelma.

Ohjelmiston käynnistämisen jälkeen FileZillaan yläkulmassa olevaan ”isäntä” kohtaan lisätään FTP-palvelimen osoite, käyttäjänimi sekä salasana. Tämän jälkeen painetaan pikayhdistys nappia.

Palvelimelle yhdistämisen jälkeen valitaan ohjelmiston vasemmasta kulmasta ”Paikallinen sivusto:” kohtaan sijainti minne varmuuskopio halutaan siirtää. Sivuston oikeassa kulmassa valitaan ”Palvelimen sivusto:” kohdasta ”www” ja painetaan sitä hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä ja valitaan ”Lataa palvelimelta”. Nämä yllämainitut kohdat ovat nähtävissä kuvasta 9.

Kuva 9. Varmuuskopioinnin suorittaminen FileZillaa käyttäen.

Tiedostojen varmuuskopiointi kestää noin kymmenen minuuttia. Varmuuskopioinnin jälkeen voidaan sulkea FileZilla ohjelma.

4.3 Päivittäminen

Sivuston päivittäminen on myös ylläpitäjän tärkeimpiä tehtäviä. Päivityksillä yleensä korjataan ohjelmistossa huomattuja ohjelmisto virheitä eli bugeja sekä tietoturva aukkoja. Päivitykset myös monesti parantavat sekä vakauttavat ohjelmiston toimintaa.

Viestintäviraston lokakuussa 2008 julkaisemassa tiedotteessa mainitaan seuraavasti:

WWW-sivujen sisällön hallintaan tarkoitetuista ohjelmistoista löytyy jatkuvasti haavoittuvuuksia, jotka mahdollistavat sivustojen sisällön luvattoman muuttamisen. Murrettuja sivustoja käytetään haitallisen sisällön levittämiseen. Ylläpitäjiltä vaaditaan jatkuvaa aktiivisuutta järjestelmien päivittämiseksi. [14.]

Ylläpitäjän tulee huolehtia sivuston moduulien sekä Drupal ytimen ajantasaisuudesta. Drupal 7 julkaisujärjestelmässä moduulien päivitys on sisällytetty julkaisujärjestelmään eli päivittämisen voi tehdä ylläpitopaneelin kautta. Drupal ytimen päivittäminen toisaalta vaatii enemmän toimenpiteitä ja on ehdottoman suositeltavaa sivuston varmuuskopiointia aina ennen ytimen päivittämistä. Saatavilla olevia päivityksiä voidaan tarkastella menemällä ylläpitopaneelistä ”Raportit” ja sieltä valitaan ”Saatavilla olevat päivitykset”.

Päivityssivusto sisältää kolme eri värikoodia, joista vihreä tarkoittaa, että moduuli tai Drupalin ydin on ajantasainen; keltaisella tarkoitetaan, että uusi päivitys saatavilla ja punaisella tarkoitetaan kriittisiä päivityksiä, joita suositellaan ladattavaksi heti. Usein kriittiset päivitykset liittyvät tietoturvaan ja ovat siksi suositeltava ladata heti. Alla olevassa kuvassa 10 on nähtävillä värikoodit.

Saatavilla ovat päivitykset

LISTA PÄIVITÄ ASETUKSET

Etusivu » Ylläpito » Raportit

Täältä löydät tietoja asennettuihin moduuleihin ja teemoihin saatavilla olevista päivityksistä. Huomaa, että jokainen moduuli ja teema kuuluu projektiin, johon saattaa kuulua useampia moduuleja tai teemoja.

+ Asenna uusi moduuli tai teema

Tarkistettu viimeksi 1 tunti 56 min sitten (Tarkista käsin)

Drupalin ydin

Drupal core 7.14

Turvapäivitys vaaditaan!

Turvapäivitys: 7.16 (2012-Lok-18) [Lataa julkaisutiedote](#)

Sisältää: *Bartik, Block, Color, Comment, Contextual links, Dashboard, Database logging, Field, Field SQL storage, Field UI, File, Filter, Help, Image, List, Locale, Menu, Node, Number, Options, Overlay, Path, RDF, Search, Seven, Shortcut, Statistics, System, Taxonomy, Text, Toolbar, Update manager, User*

Moduulit

Advanced help 7.x-1.0

Ajantasainen ✓

Sisältää: *Advanced help, Advanced help example*

Wysiwyg 7.x-2.1

Päivitys saatavilla ⚠️

Suosittelava versio: 7.x-2.2 (2012-Lok-03) [Lataa julkaisutiedote](#)

Sisältää: *Wysiwyg*

Kuva 10. Värikoodit, joilla ilmoitetaan päivitysten taso.

4.3.1 Moduulien päivittäminen

Moduulien päivittäminen on suhteellisen nopea toimenpide ja sen voi tehdä painamalla ylläpitopaneelistä ”Raportit” alavalikosta, kohdasta ”Saatavilla olevat päivitykset”. Tällä sivustolla näkee moduuleihin saatavilla olevat päivitykset. Kuten kuvassa 10 näkyy on Wysiwyg moduuliin tuolloin saatavilla ollut päivitys. Moduulin päivitys onnistuu painamalla oikeassa yläalaidassa olevaa Päivitä-painiketta. Tämän jälkeen valitaan moduuli, joka halutaan päivittää ja painetaan ”Lataa päivitykset” painiketta.

4.3.2 Drupal 7-ytimen päivittäminen

Ytimen päivittäminen on hiukan hankalampaa kuin moduulien päivittäminen ja sen päivittämisessä tulee olla tarkkana. Ennen päivittämisen suorittamista tulee ottaa varmuuskopiot MySQL-tietokannasta sekä Drupalin ytimestä yllä olevien ohjeiden mukai-

sesti. Ytimen päivitys suoritetaan käyttämällä FTP-ohjelmaa ja tällä tavoin päivitys eroaa moduulien päivittämisestä.

Sivusto ilmoittaa ytimeen saatavissa olevasta päivityksestä silloin kun ylläpitäjä kirjautuu hallintapaneeliin. Ilmoitus päivityksen saatavuudesta tulee myös ylläpitäjien sähköpostiin. Ilmoitus on hiukan erilainen riippuen päivityksen kriittisyydestä. Alla olevassa kuvassa 11 voidaan nähdä kaksi erillistä ilmoitusta Drupalin ytimeen saatavissa olevista päivityksestä ylläpitäjän hallintapaneelistä.

[Etusivu](#) » [Ylläpito](#)

Käyttämäsi Drupal-versioon on saatavilla turvapäivitys. Varmista palvelimesi turvallisuus päivittämällä välittömästi! Katso [saatavilla olevat päivitykset](#) sivulta ohjeita puuttuvien päivitystesi asentamiseksi.

[Etusivu](#) » [Ylläpito](#)

Käyttämäsi Drupal-versioon on saatavilla päivitys. Varmista sivustosi toimivuus päivittämällä niin pian kuin mahdollista. Katso [saatavilla olevat päivitykset](#) sivulta ohjeita puuttuvien päivitystesi asentamiseksi.

Kuva 11. Ilmoituksia Drupalin ytimeen saatavissa olevasta päivityksestä.

Päivitys prosessi alkaa sillä, että painetaan ilmoituksessa olevaa linkkiä ”Saatavilla olevat päivitykset”, mikä ohjaa käyttäjän kuvassa 12 näkyvälle sivustolle.

Saatavilla ovat päivitykset

LISTA

PÄIVITÄ

ASETUKSET

[Etusivu](#) » [Ylläpito](#) » [Raportit](#) » [Saatavilla ovat päivitykset](#)
Tarkistettu viimeksi 1 min 57 s sitten ([Tarkista käsin](#))

manuaalisia päivityksiä tarvitaan

Drupal ytimen päivitykset eivät ole tällä hetkellä tuettuja.

NIMI	ASENNETTU VERSIO	SUOSITELTU VERSIO
Drupal core	7.16	7.17 (julkaisutiedot)

Kuva 12. Saatavilla olevat päivitykset sivusto.

Kuvasta 12 voidaan nähdä Drupal-ytimen versio sekä suositeltava versio. Uuden version lataamiseen pääsee painamalla ”julkaisutiedot” linkkiä, suositeltu versio kohdasta. Tämä ohjaa käyttäjän Drupal version lataussivustolle. Päivitys on saatavina kahdella eri

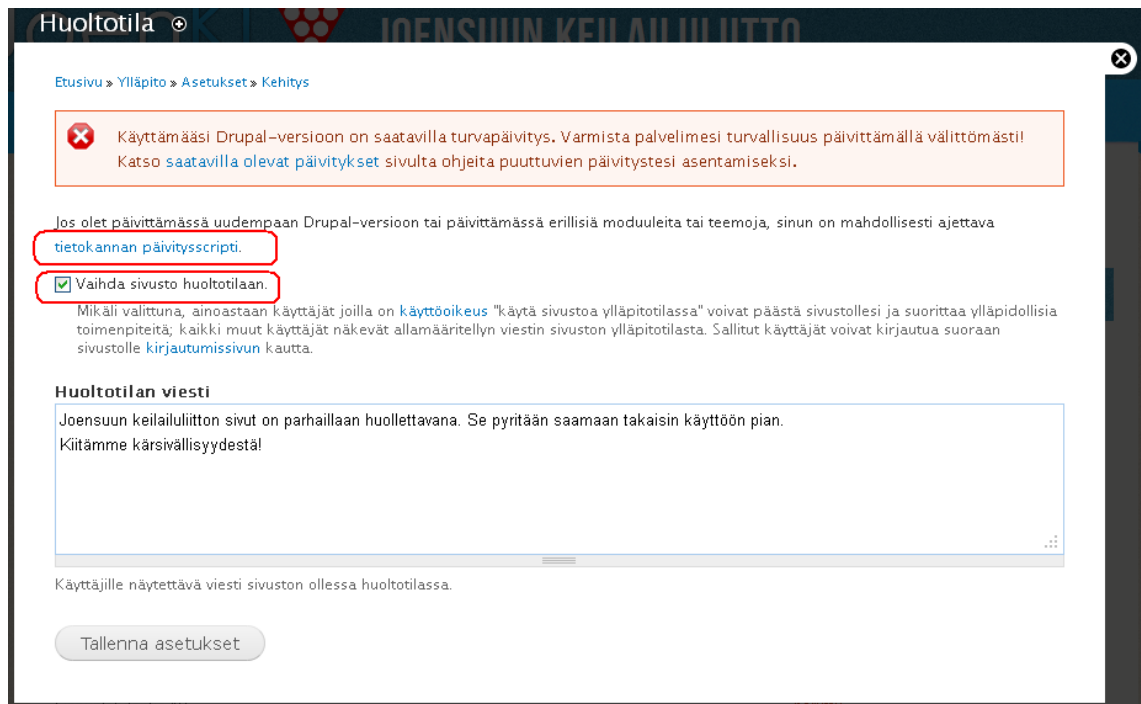
tiedostomuodolla zip ja tar. Jos käytössäsi on Windows-pohjainen käyttöjärjestelmä, niin tulee käyttää zip-tiedostoa ja Unix-pohjaisessa käyttöjärjestelmässä tar-tiedostoa.

Seuraavaksi tulee tärkein vaihe päivityksen onnistumisen kannalta. Sen jälkeen kun uusi versio on ladattu ja purettu tietokoneelle tulee tiedostorakenteesta poistaa sites-kansio, sillä palvelimella olevassa Drupalin asennuksessa sites-kansio sisältää kaikki sivustoon liittyvän datan, eikä sitä tule missään nimessä korvata. Drupalin kansiorakenne näkyy kuvasta 13.

Name ▲	Size	Type
includes		File Folder
misc		File Folder
modules		File Folder
profiles		File Folder
scripts		File Folder
sites		File Folder
themes		File Folder
.gitignore	1 KB	GITIGNORE File
.htaccess	6 KB	HTACCESS File
authorize.php	7 KB	PHP File
CHANGELOG.txt	73 KB	Text Document
COPYRIGHT.txt	2 KB	Text Document
cron.php	1 KB	PHP File
index.php	1 KB	PHP File
INSTALL.mysql.txt	2 KB	Text Document
INSTALL.pgsql.txt	2 KB	Text Document
install.php	1 KB	PHP File
INSTALL.sqlite.txt	2 KB	Text Document
INSTALL.txt	18 KB	Text Document
LICENSE.txt	18 KB	Text Document
MAINTAINERS.txt	8 KB	Text Document
README.txt	6 KB	Text Document
robots.txt	2 KB	Text Document
update.php	19 KB	PHP File
UPGRADE.txt	10 KB	Text Document
web.config	3 KB	CONFIG File
xmlrpc.php	1 KB	PHP File

Kuva 13. Drupalin ytimen tiedostot.

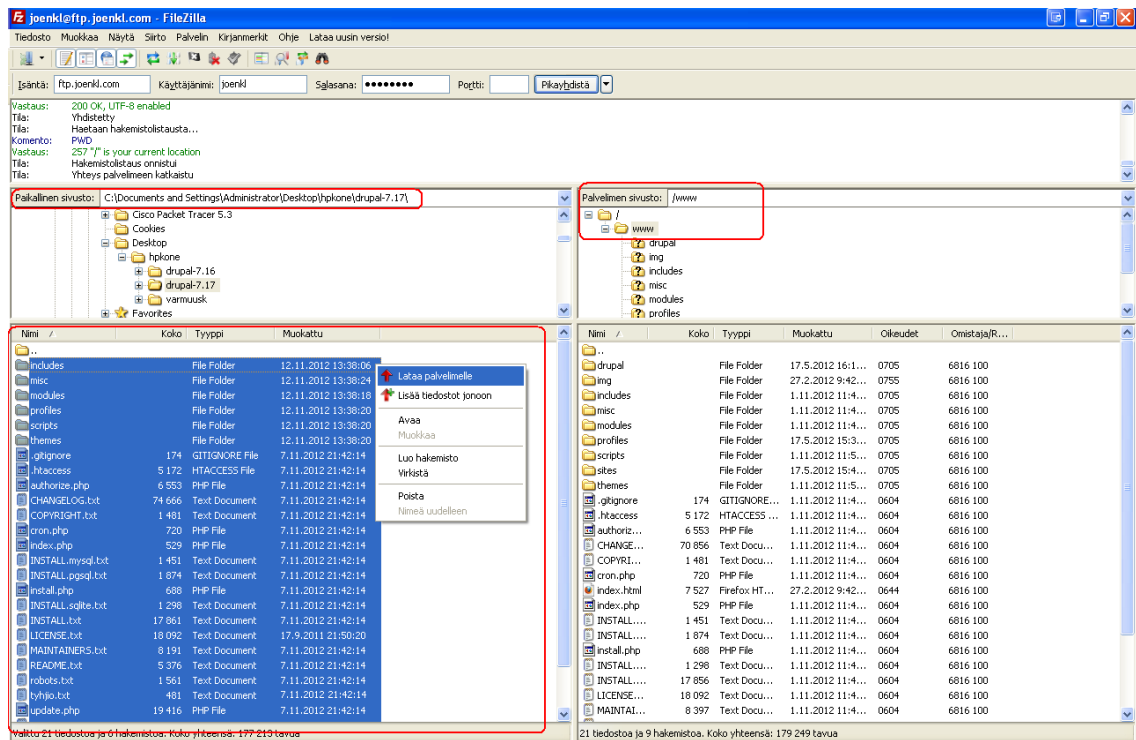
Kuvassa näkyy poistettava sites-kansio. Seuraava vaihe päivitysprosessissa on siirtää sivusto huoltotilaan. Sivuston huoltotilaan saattaminen tapahtuu ylläpitopaneelin kautta painamalla ”Asetukset” ja selaamalla ”Kehitys”-osion alta ”Huoltotila”-kohta. Huoltotila näkyy kuvasta 14.

Kuva 14. Sivuston huoltotilaan saataminen.

Tässä vaiheessa on hyvä ajaa tietokannan päivitysscripti. Scriptin ajamisen jälkeen voidaan valita ”Vaihda sivusto huoltotilaan” kohta ja painaa Tallenna asetukset -nappia. Sivusto näyttää tämän jälkeen etusivulla ilmoituksen huoltotilaan siirtymisestä.

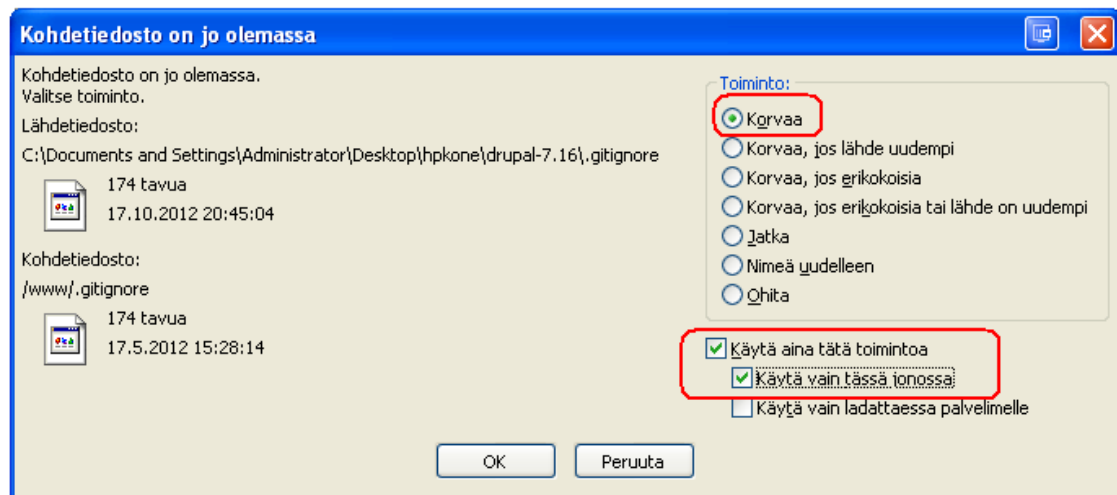
Seuraavaksi on edessä uusien Drupal ytimen tiedostojen siirto palvelimelle. Toimenpide tapahtuu ottamalla yhteys FTP-ohjelmalla palvelimelle samalla tavalla, kuin varmuuskopiointia tehdessä. Helpoin tapa tiedostojen siirtoon on valita ”paikallinen sijainti”-kohtaan aikaisemmin purettu Drupalin ydin tiedostot, josta on poistettu sites-kansio. Palvelimen sivusto- kohdasta pitää painaa www kansio auki. FileZillan tulee näyttää ”palvelimen sivusto” kohdassa ”/www”. Tämä toimenpide näkyy paremmin kuvassa 15.

Kuva 15. Uuden Drupal ytimen päivittäminen FileZilla ohjelmalla.

Tiedostojen sijaintien määrittämisen jälkeen valitaan kaikki tiedostot FileZillan vasemmasta alalaidasta, esimerkiksi käyttämällä näppäinyhdistelmää Ctrl + A, joka valitsee kaikki tiedostot. Tämän jälkeen painetaan hiiren toisella painikkeella siirtovalikko auki ja painetaan nappia ”Lataa palvelimelle”.

Seuraavaksi FileZilla antaa huomautuksen siitä, että palvelin sisältää jo samannimisiä tiedostoja. Tässä kohdassa tulee valita toiminnoksi ”Korvaa” sekä ”Käytä vain tässä jonossa”. Toimenpide näkyy selvemmin kuvassa 16.

Kuva 16. Tiedostojen korvaaminen.

Tiedostojen siirron jälkeen voidaan sivusto siirtää takaisin normaalitilaan menemällä ”Asetukset” ja selaamalla ”Kehitys”-osion alta ”Huoltotila”-kohta. Huoltotila ikkunasta valitaan rasti pois kohdasta ”Vaihda sivusto huoltotilaan” ja painetaan ”Tallenna asetukset”-kohtaa.

5 Arviointi

Opinnäytetyö onnistui mielestäni hyvin ja sain luotua keilailuliitolle sellaisen internet-sivuston, johon toimeksiantaja oli erittäin tyytyväinen. Työ oli mielestäni haasteellinen ja vaati perehtymistä monella eri tasolla. Julkaisujärjestelmät ovat mielestäni hyvä tapa toteuttaa erilaisia internet-sivustoja ja ne tarjoavat hyvät sivuston hallinta- sekä ylläpityökalut käyttäjälle. Julkaisujärjestelmien vahvuus on niiden laajennettavuus moduuleita hyväksikäyttäen. Heikkoutena julkaisujärjestelmissä on niiden rajoittuneisuus esimerkiksi sivustonrunkoa luodessa. Tämä näkyy erityisesti teemoissa, jotka rajoittavat sivuston visuaalisen kehittämisen kyseisen teeman malliin. Toki osaava käyttäjä pystyy luomaan itse sivustolle halutun ulkonäön, mutta tämä vaatii jo eri ohjelmointikielten osaamista.

Valitettavasti julkaisujärjestelmän ominaisuuksien puutteiden vuoksi en pystynyt toteuttamaan aivan kaikkia toimeksiantajan ehdotuksia sivustolle, esimerkiksi ongelmana oli kuvatekstien lisääminen kuvien alle. Kokeilin sivustolla jcaption-moduulia kuvatekstien

lisäämiseen, mutta se ei toiminut yhdessä Wysiwyg-moduulin kanssa, joten jouduin jättämään tämän ominaisuuden lisäämisen. Veikkaan, että tulevaisuudessa kyseisten moduulien yhteensopimattomuus bugi korjataan ja kuvatekstit voi tämän jälkeen lisätä käyttämällä jcaption-moduulia.

Opinnäytetyöni antaa hyvin myös ohjeistusta omien internetsivujen luomiseen, sillä työssäni käsitellään webhotellit, domainit sekä julkaisujärjestelmä. Uskon, että työni ohjeiden avulla pystyisi toteuttamaan verkkosivuston Drupal-julkaisujärjestelmällä, jos käyttää samoja moduuleja mitä olen työssäni käyttänyt. Lukijan tulee ottaa huomioon, että työssäni esiintyneet webhotellipaketit sekä niiden hinnat ovat voineet muuttua.

6 Pohdinta

Opinnäytetyöni tuloksena syntyi Joensuun keilailuliitolle uudet internetsivut ja dokumentaatio sivuston ylläpitämisestä sekä hallinnasta. Työtäni voi käyttää hyödyksi internetsivujen luomisessa sekä niiden julkaisemisessa internetissä. Työ oli mielestäni ammatillisesti ajankohtainen ja mielenkiintoinen. Jatkokehityksaiheena voisi olla uusimman Drupal 8 version tutkiminen, kun se julkaistaan syksyllä 2013.

Sain toimeksiannon opinnäytetyöhön tammikuussa 2012 Joensuun keilailuliitolta. Aikataulultaan opinnäytetyön toiminnallinen vaihe oli kiireellinen, sillä keilailuliitolta loppui sopimus edellisen internetsivuston palveluntarjoajan kanssa kesäkuun alussa 2012.

Aloitin opinnäytetyön kartoittamalla mistä on mahdollista vuokrata palvelintilaa ja mihin hintaan. Kartoituksessa käytin apuna tuttavieni kokemuksia palveluntarjoajista sekä webhotelli vertailusivustoa. Kokosin kartoituksen perusteella vertailutaulukon viidestä eri webhotelli palveluntarjoajasta. Tästä listasta toimeksiantaja valitsi palveluntarjoajan esitykseni mukaisesti.

Toimeksiannossa mainittiin että, ”työssä tulee kartoittaa millä työkaluilla nykyisten sivujen ulkoasu ja toiminnot voidaan säilyttää ennallaan, esimerkiksi mitä ilmaisohjelmia / työkaluja löytyy”. Selvitystä tehdessä törmäsin tekijänoikeuksiin aikaisemman palveluntarjoajan kanssa. Palveluntarjoajalla oli käytössään oma julkaisujärjestelmä, jolla sivusto oli toteutettu. Julkaisujärjestelmän ja tekijänoikeuksien takia en pystynyt siirtä-

mään vanhaa ulkoasua tai toimintoja uudelle sivustolle. Sain oikeuden kopioida sivustolta sisältöä uudelle sivustolle. Aikaisempi palveluntarjoaja toimitti minulle ftp-tunnukset, joten tämä helpotti esimerkiksi tulosarkiston kopioinnissa uudelle sivustolle, sillä pelkästään tulosarkisto sisälsi yli 1500 tiedostoa. Yksistään näidenkin tietojen siirto uudelle sivustolle vei paljon aikaa, sillä jokaisen kilpailun tiedot täytyi lisätä yksi kerrallaan sivustolle. Jälkikäteen asiaa tutkittuani niin siirron olisi saanut tehtyä helpommin, mutta tämä olisi vaatinut enemmän ohjelmointikokemusta.

Tehdessäni yllämainittua kartoitusta sivuston siirrosta päädyin siihen lopputulokseen, että minun tulisi toteuttaa uusi sivusto itse. En pitänyt tätä ongelmallisena, sillä minulla oli hiukan aikaisempia kokemuksia verkkosivujen luonnista, mutta ei julkaisujärjestelmien avulla. Päädyin lopulta tekemään uuden internetsivuston käyttämällä julkaisujärjestelmää sen takia, että järjestelmä mahdollistaa eri ylläpitotasojen luomisen sivustolle. Julkaisujärjestelmiin olisi myös saatavilla valmiita moduuleita, joilla sivuston toimintaa pystyisi laajentamaan. Testasin ja tutkin itse kolmea eri julkaisujärjestelmää. Näiden testausten tuloksella tulin siihen päätökseen, että toteutan Joensuun keilailuliiton sivut Drupal julkaisujärjestelmää käyttäen.

Julkaisujärjestelmän toiminnan ja käytön opettelu vei myös paljon aikaa. Hyvänä apuna järjestelmään tutustuessa oli drupal.org-sivuston materiaalit sekä opetusvideot, joita muut järjestelmän käyttäjät olivat tehneet. Ongelmaksi totesin sen, että olin asentanut Drupal ytimeen käännöskieleksi suomenkielen ja suurin osa dokumentaatiosta oli tehty englanniksi. Tämä aiheutti välillä sekaannusta järjestelmää opiskellessa, sillä käännökset eivät olleet suoraan englannista suomeksi. Ongelmina törmäsin myös siihen, että jotkin moduulit olivat kehitetty amerikkalaisten standardien mukaisesti, esimerkiksi kalenteri moduulissa viikko alkoi sunnuntaista. Samantyylinen ongelma esiintyi myös teeman kanssa, sillä teemassa käytetty oletus fonttityyppi ei tunne skandinaavisia kirjaimia. Tämän ongelma pystyy korjaamaan vaihtamalla fontintyyppiä, mutta aina kun teeman päivittää, niin fontintyyppi palaa takaisin oletukseksi.

Sivuston testaus suurimmilla käyttäjämäärillä alkoi kesäkuussa 2012, jolloin sivusto julkaistiin internetissä. Ennen tätä testausta sivuston ulkonäkö ja toiminnot oltiin testattu keilailuliiton hallituksen jäsenten kanssa ja olimme tulleet siihen tulokseen, että sivut ovat julkaisukuntoiset. Pitkäaikaisemman testauksen päätavoitteet oli kehittää sivuston

toimintoja paremmaksi sekä sivuston käyttäjille että ylläpitäjille. Näiden testauksien perusteella lisäsin esimerkiksi sivuston sisältötyyppeihin mahdollisuuden useamman kuvan sekä dokumentin julkaisun samaan sisältöön.

Opinnäytetyön toimeksiannossa tehtävänä oli myös luoda ohjeistus sivuston hallintaan ja ylläpitoon. Pyrin toteuttamaan ohjeistuksen sillä tarkkuudella, että asiaan aikaisemmin tutustumattomat käyttäjät voivat ohjeistukseni avulla ylläpitää ja hallita Drupal-sivustoa. Toivon myös, että opinnäytetyöstäni on apua henkilöille, jotka tutustuvat Drupal julkaisujärjestelmän käyttöön tai etsivät vaihtoehtoisia tapaa luoda internet-sivuja julkaisujärjestelmän avulla.

Lähteet

1. Marketing terms. Web Hosting. Checklist For Web Hosts. [Viitattu 27.10.2012]. Saatavissa: http://www.marketingterms.com/dictionary/web_hosting/.
2. OVH-Hosting. OVH-Hosting numeroina. [Viitattu 30.10.2012]. Saatavissa: <http://www.ovh-hosting.fi/yritysinfo/>.
3. Datacenter knowledge. Who has the most web servers. Päivitetty 1.4.2012 [Viitattu 30.10.2012]. Saatavissa: <http://www.datacenterknowledge.com/archives/2009/05/14/whos-got-the-most-web-servers/>.
4. Summanen, J. Tietoa Joensuun Keilailuliitosta. Päivitetty 10.8.2012. [Viitattu 27.10.2012]. Saatavissa: <http://www.joenkl.fi/node/1>.
5. Laatikainen, J., Maskonen, P., Sallinen, J & Summanen, J. (2012). Joensuun Keilailuliitto 25 vuotta 1987-2012. Kopijyvä Oy, Jyväskylä. Sivut: 61.
6. Radicenter. Domainien säännöt. [Viitattu 5.3.2013]. Saatavissa: <https://www.radicenter.fi/fi/Domain-rules>.
7. Viestintävirasto. Tietoa fi-verkkotunnuksista. Päivitetty 14.10.2012. [Viitattu 5.3.2013]. Saatavissa: <https://domain.fi/info/index/tietoa.html>.
8. Viestintävirasto. Verkkotunnusten hinnat ja maksutavat. Päivitetty 14.9.2012. [Viitattu 5.3.2013]. Saatavissa: <https://domain.fi/info/index/hakeminen/hinnatmaksutavat.html>.
9. Viestintävirasto. Tuhannet fi-verkkotunnukset vanhenevat elo-syyskuussa. Päivitetty 28.8.2009. [Viitattu 5.3.2013]. Saatavissa: https://www.viestintavirasto.fi/viestintavirasto/ajankohtaista/2009/T_28.html.
10. Viestintävirasto. Valtuutusavaimen tilaus. Päivitetty 21.11.2011. [Viitattu 5.3.2013]. Saatavissa: <https://domain.fi/info/index/yllapito/valtuutusavain/valtuutusavaimentilaus.html>.
11. Beighley, L. (2010). Drupal for dummies. Wiley Publishing, Inc, Indianapolis. Sivut: 10, 151, 135
12. Drupal.org. Choosing a Drupal version. Päivitetty 19.10.2011. [Viitattu 12.2.2013]. Saatavissa: <http://drupal.org/documentation/version-info>.
13. Drupal.org. Technology stack. Päivitetty 10.2.2013. [Viitattu 12.2.2013]. Saatavissa: <http://drupal.org/node/176052>
14. Viestintävirasto. Päivittämättömän www-sivujen julkaisujärjestelmät ovat tietoturvariski. Päivitetty 9.10.2008. [Viitattu 5.3.2013]. Saatavissa: <http://www.cert.fi/tietoturvanyt/2008/10/ttn200810101215.html>

JOENSUUN KEILAILULIITTO

Joenkl.fi

Sivuston ylläpito-ohjeet

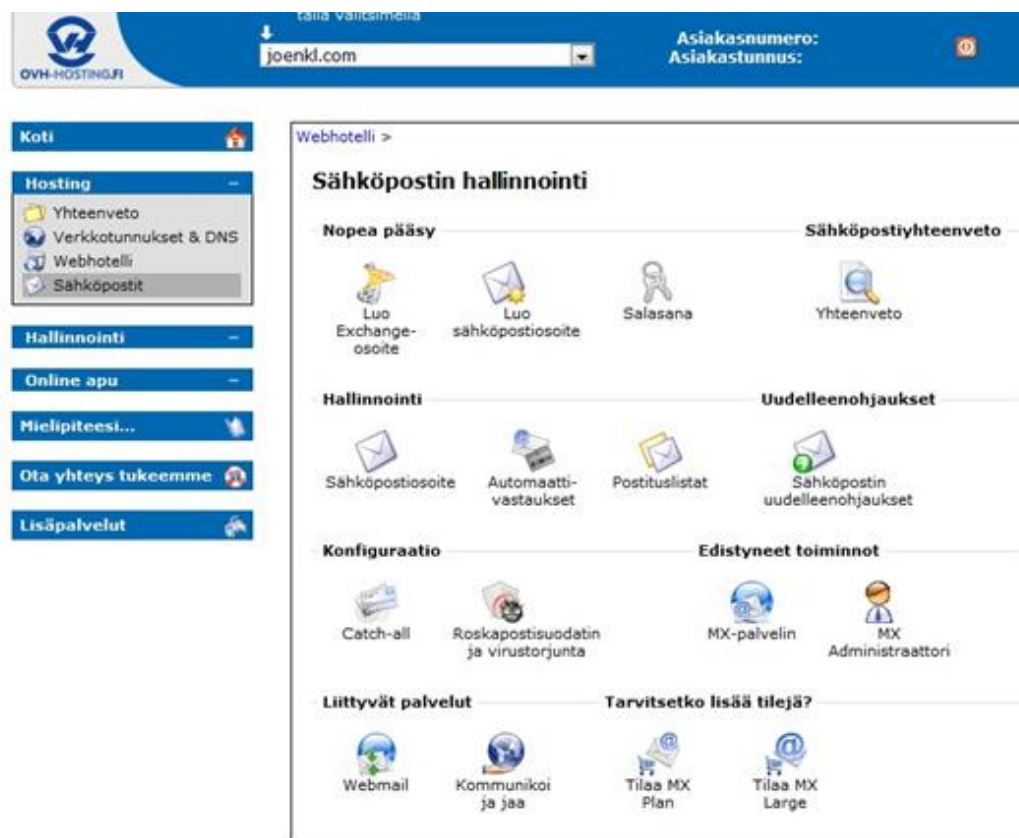
Sisältö

1	Sähköpostin luominen.....	3
2	Ohjeistus sisällöntuottajalle.....	5
2.1	Sisällön hallinta.....	6
2.2	Sisällön lisääminen.....	7
3	Uuden sivun luominen.....	11
3.1	Sisältötyypin luominen.....	11
3.2	Kenttien luominen sisältötyypille.....	13
3.3	Näkymän luominen.....	19
3.4	Valikko linkin tarjoaminen.....	24

1 Sähköpostin luominen

Sähköpostin luominen OVH-Hosting hallintapaneelin avulla on tehty käyttäjäystävällisesti ja sähköpostiosoitteen luominen onnistuu muutamassa minuutissa.

Aluksi kirjoittaudutaan sisään sivustolle: <https://www.ovh-hosting.fi/managerv3> ja valitaan yläkulmasta domaini (joenkl.com) kuten kuvassa 1 näkyy.

Kuva 1 Domainin valinta.

Seuraavaksi valitaan Nopea pääsy kohdasta -> Luo sähköpostiosoite

Tämän jälkeen aukeaa ikkuna, jossa luodaan uusi sähköpostiosoite. Sähköpostin luonnissa kannattaa huomioda että salasanan täytyy olla 6-12 merkkiä, muuten järjestelmä ei anna luoda uutta sähköpostitiliä. Kuvassa 2 näkyy esimerkki siitä, kun loin itselleni sähköposti tilin.

OVH-HOSTING.FI joenkl.com Asiakasnumero: Asiakastunnus:

Koti

Hosting

- Yhteenveto
- Verkkotunnukset & DNS
- Webhotelli
- Sähköpostit

Hallinnointi

Online apu

Mielipiteesi...

Ota yhteys tukeemme

Lisäpalvelut

Sähköpostit >

Sähköpostiosoitteet

Luo uusi osoite

Sähköpostiosoite: tommi.partanen @joenkl.com

Salasana: (6 - 12 merkkiä)

Syötä salasana uudestaan:

Kuvaus: Web-admin

☒ Älä jaa hallinnointia
☐ Anna hallintaoikeudet kolmannelle osapuolelle

Tämän sähköpostiosoitteen administraattori:

Takaisin Hyväksy

Sähköpostipalvelusi OVH:lla

Kuva 2. Sähköpostin luominen

Jos sähköpostin luonti on onnistunut hallintapaneeli antaa kuva 3 kaltaisen ilmoituksen.

OVH-HOSTING.FI joenkl.com Asiakasnumero: Asiakastunnus:

Koti

Hosting

- Yhteenveto
- Verkkotunnukset & DNS
- Webhotelli
- Sähköpostit

Hallinnointi

Online apu

Mielipiteesi...

Ota yhteys tukeemme

Lisäpalvelut

Sähköpostit >

Sähköposti-osoitteet

This pop account is being created: tommi.partanen@joenkl.com
 Toiminto suoritettiin onnistuneesti!
 Muutos astuu voimaan muutamassa minuutissa..

Luo sähköpostiosoite

Uusi sähköpostiosoite: tommi.partanen@joenkl.com

Tässä yhteys-asetuksesi

Nämä asetukset pitää syöttää sähköpostisovellukseesi: Thunderbird, Outlook, Mail..

POP3-palvelin: pop3.joenkl.com
 SMTP-palvelin: smtp.joenkl.com
 Käyttäjätunnus: tommi.partanen@joenkl.com
 Ohje: <http://ovh-hosting.fi/ConfigurationEmail>

Hyväksy

Kuva 3. Ilmoitus onnistuneesta sähköpostin luomisesta.

Tämän operaation jälkeen sähköpostiin pystyy kirjautumaan osoitteesta <https://ssl0.ovh.net/roundcube/> käyttäjätunnukseksi asetetaan: Etunimi.sukunimi@joenkl.com ja salasana.

2 Ohjeistus sisällöntuottajalle

Sivustolle kirjautuminen tapahtuu samaan tapaan kuin kirjautuminen esimerkiksi sähköpostiin. Kirjautuminen sivustolle tapahtuu joko sivuston www.joenkl.com/user tai etusivun oikeasta alareunasta löytyvästä kirjautumislohkosta, joka näkyy kuvassa 1.

Kuva 4. Kirjautumis ikkuna.

Kirjautumisen jälkeen selaimen yläreunaan ilmestyy käyttäjän hallintapaneeli (Kuva 5).

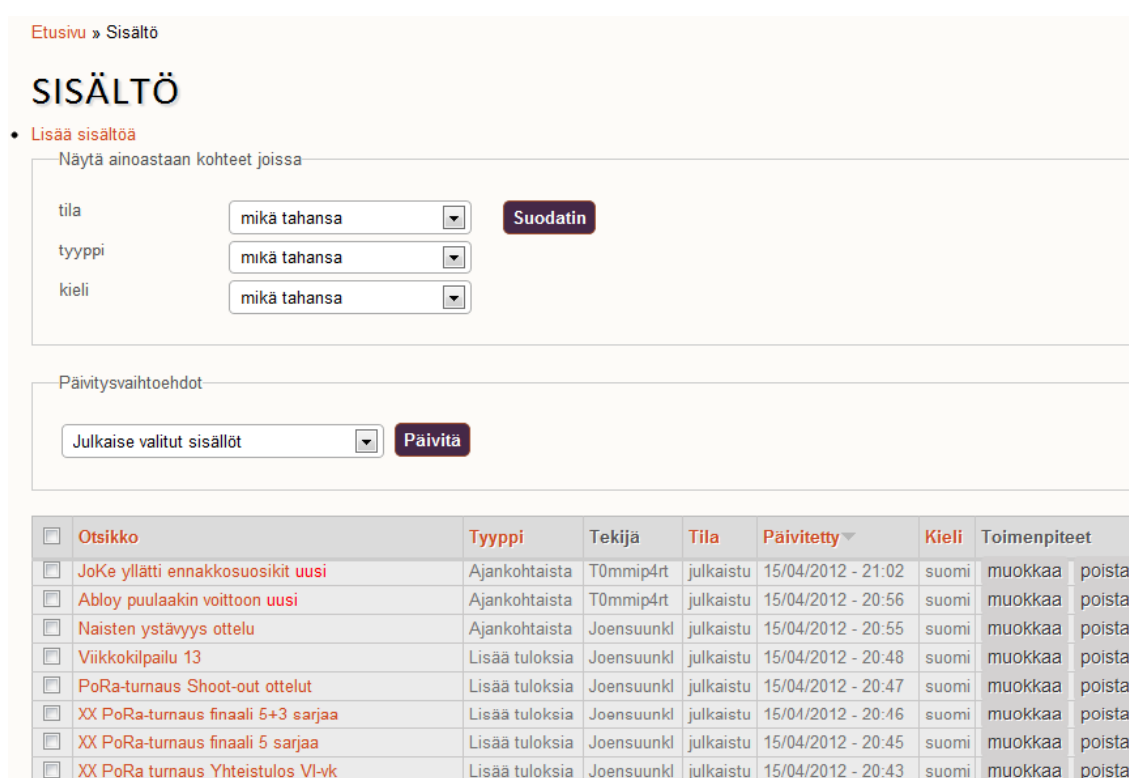

Kuva 5. Käyttäjän hallintapaneeli

Hallintapaneeli sisältää työkalut sivuston sisällön luomiseen sekä julkaisuasetuksien muokkaamiseen. Tärkeimpiä kohtia hallintapaneelissa on kohdat ”Sisältö” sekä ”Lisää sisältöä”.

2.1 Sisällön hallinta

Hallintapaneelin sisältö-painikkeen kautta pääsee hallitsemaan sivustolla julkaistua ja julkaise-matonta materiaalia. Kaikki sivustolle luodut sivut ovat muokattavissa sisältö ikkunan kautta, kuten kuvassa 6 näkyy.

Etusivu » Sisältö

SISÄLTÖ

- Lisää sisältöä

Näytä ainoastaan kohteet joissa

tila: mikä tahansa

tyyppi: mikä tahansa

kieli: mikä tahansa

Suodata

Päivitysvaihtoehdot

Julkaise valitut sisällöt

Päivitä

☐	Otsikko	Tyyppi	Tekijä	Tila	Päivitetty	Kieli	Toimenpiteet
☐	JoKe yllätti ennakkosuosikit uusi	Ajankohtaista	T0mmip4rt	julkaistu	15/04/2012 - 21:02	suomi	muokkaa poista
☐	Abloy puulaakin voittoon uusi	Ajankohtaista	T0mmip4rt	julkaistu	15/04/2012 - 20:56	suomi	muokkaa poista
☐	Naisten ystävyys ottelu	Ajankohtaista	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 20:55	suomi	muokkaa poista
☐	Viikkokilpailu 13	Lisää tuloksia	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 20:48	suomi	muokkaa poista
☐	PoRa-turnaus Shoot-out ottelut	Lisää tuloksia	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 20:47	suomi	muokkaa poista
☐	XX PoRa-turnaus finaali 5+3 sarjaa	Lisää tuloksia	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 20:46	suomi	muokkaa poista
☐	XX PoRa-turnaus finaali 5 sarjaa	Lisää tuloksia	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 20:45	suomi	muokkaa poista
☐	XX PoRa turnaus Yhteistulos VI-vk	Lisää tuloksia	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 20:43	suomi	muokkaa poista

Kuva 6. sisältöikkuna.

Tämän sivun kautta pystytään hallitsemaan sivustolla julkaistua materiaalia. Esimerkiksi jos halutaan perua uutisen: ”kuntokeidas avoinna pääsiäisenä julkaisu”, se tapahtuu rastittamalla haluttu otsikko ja valitsemalla päivitysvaihtoehdot kohdasta -> ”Peru valittujen sisältöjen julkaisu” ja painamalla ”Päivitä”-nappia, kuten kuvasta 7 voidaan huomata. Tämän jälkeen sivun tila muuttuu julkaistusta ”ei julkaistuna tilaan” ja ei näy enää normaalille sivuston käyttäjälle. Sivun voi julkaista helposti vaihtamalla päivityshehdoksi julkaise valitut sisällöt ja painamalla päivitä nappia.

Päivitysvaihtoehdot

Julkaise valitut sisällöt

Paivitä

Julkaise valitut sisällöt
Peru valittujen sisältöjen julkaisu
Näytä valitut sisällöt etusivulla
Poista valitut sisällöt etusivulta
Kiinnitä valitut sisällöt listojen alkuun
Irroita valitut sisällöt listojen alusta
Poista valitut sisällöt

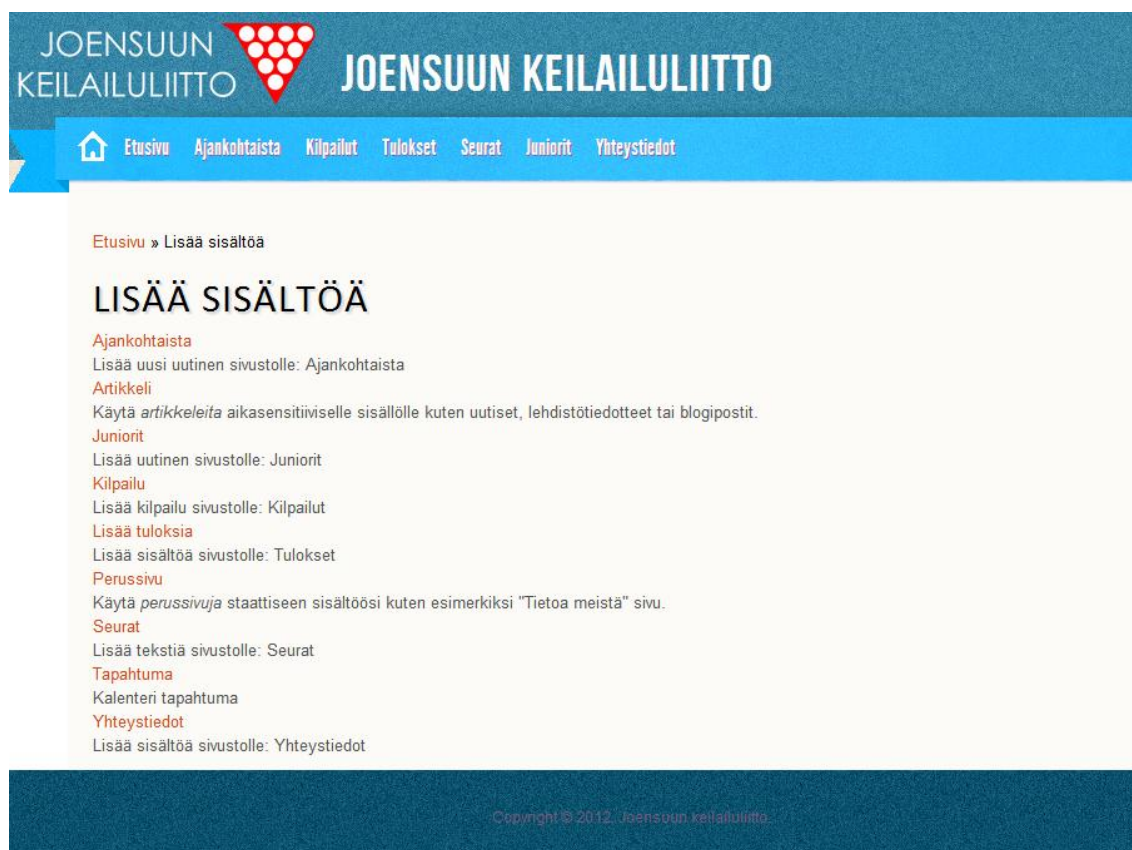
	Tyyppi	Tekija	Tila	Päivitetty	Kieli	Toimenpiteet
☐	Ajankohtaista	T0mmip4rt	julkaistu	17/04/2012 - 18:40	suomi	muokkaa poista
☐	Ajankohtaista	T0mmip4rt	julkaistu	15/04/2012 - 20:56	suomi	muokkaa poista
☐	Ajankohtaista	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 20:55	suomi	muokkaa poista
☐	Ajankohtaista	Joensuunkl	julkaistu	15/04/2012 - 19:09	suomi	muokkaa poista
☐	Ajankohtaista	T0mmip4rt	julkaistu	19/03/2012 - 10:37	suomi	muokkaa poista
☐	Ajankohtaista	T0mmip4rt	julkaistu	18/03/2012 - 21:30	suomi	muokkaa poista
☒	Ajankohtaista	T0mmip4rt	julkaistu	18/03/2012 - 21:30	suomi	muokkaa poista

Kuva 7. Sisällön julkaisemisen peruminen.

Kuten kuvassa 4 näkyy, valikon kautta pystyy myös säätämään sivujen tilat erilaisiksi, esimerkiksi tärkeän uutisen voi halutessaan julkaista myös etusivulla tai poistaa kokonaan sivustolta. Myös sivuston tekstiä, sekä julkaisu asetuksia voidaan muokata painamalla oikeassa reunassa sijaitsevasta toimenpiteet taulukosta ”muokkaa” painiketta uutisen kohdalta.

2.2 Sisällön lisääminen

Sisällön luominen sivustolle on toteutettu mahdollisimman yksinkertaiseksi sekä nopeaksi. Sisällön lisääminen tietyille sivustolle on pyritty tekemään mahdollisimman selkeästi ja kyseiselle sivulle ominaisella tavalla. Hallintapaneelistä löytyvä ”Lisää sisältöä”-kohta aukaisee kuvan 8 osoittaman ikkunan, jonka kautta käyttäjä pystyy luomaan haluamalleen sivustolle sisältöä.

Kuva 8. Lisää sisältöä ikkuna.

Tärkeimpinä kohtina sivustolla on navigaatiopalkista löytyvät kohdat. Jokaiseen navigaatiopalkin välilehteen löytyy oma lisää sisältöä osio. Sivuston ”Lisää sisältöä” osiot toimivat kaikki samankaltaisella sisällönlisäys tyyllillä. Jokainen sisältää päivämäärän, otsikon ja sisältö kentän. Sivusta riippuen ne voivat sisältää erilaisia lisäelementtejä, kuten kuvan tai dokumentin lisäämiseen vaadittavat elementit.

Esimerkiksi jos halutaan lisätä sisältöä ”Ajankohtaista”-välilehden alle tulee ”Lisää sisältöä”-ikkunasta valita kohta ”Ajankohtaista” ja valitsemalla tämän käyttäjälle avautuu kuvan 9 näköinen valikko. Tärkeimpänä tällä sivustolla ovat kohdat päivämäärä, ajankohtaista ja kuvaus.

Etusivu » Lisää sisältöä » Luo Ajankohtaista

Luo ajankohtaista

Päivämäärä

Päivä

Kuukausi

Vuosi

18

Huh

2012

Ajankohtaista *

Otsikko[]

Kuvaus (Muokkaa yhteenvetoa)

B I U abc [list icons] [link icon] [undo redo] [insert link unlink] [media icon] [help icon] X² X₂ " Koodi [share icons]

Normaali Kirjasinlaji K... Tyylit [calendar icon] [table icon] [bulleted list icon] [numbered list icon] [link icon] [unlink icon] [image icon] [video icon] [audio icon] [embed icon] ABC -

Sisältö

body p

Poista editori käytöstä

Tekstimuoto Full HTML

Lisää tietoa tekstimuodoista ?

- Www-osoitteet ja email-osoitteet muutetaan automaattisesti linkeiksi.
- Rivit ja kappaleet päätetään automaattisesti.

Kuva

Lisää uusi tiedosto

Valitse tiedosto jkd_logo.png Siirrä

Tiedostokokoon on oltava pienempi kuin 64 MB.
Sallitut tiedostotypit: png gif jpeg
Kuvien kokoon on oltava pienempi kuin 640x480 pikseliä.

Version tiedot

Ei versiota

Julkaisuasetukset

Julkaistu, Kiinnittä listojen alkuun

☒ Julkaistu

☐ Näytetään etusivulla

☒ Kiinnitä listojen alkuun

Tallenna Esikatselu

Kuva 9. Sisällön luonti ajankohtaista sivulle.

Päivämäärän oletuksena on nykyinen päivämäärä, mutta jos halutaan luoda esimerkiksi uutinen, jossa kerrotaan kisoista, jotka järjestetään seuraavalla viikolla, niin päivämäärän voi laittaa osoittamaan kyseistä päivämäärää. Huomioitavaa tässä on se, että sivusto järjestelee sisällön päivämäärä osioon merkatun päivämäärän mukaisesti järjestykseen siten, että uusin päivämäärä on ensimmäisenä.

Kohtaan ajankohtaista tulee uutisen otsikko, joka näkyy sivustolla isommalla fontilla. Otsikko on pakollinen uutista luodessa ja se näkyy myös sivustolla oikeassa laidassa olevassa liiton uusimmat tiedotteet lohossa.

Kohtaan kuvaus tulee tiedotteen sisältämä teksti. Tämä teksti kenttä sisältää samanlaisen työkalun kuin useimmat sähköpostiohjelmat. Teksti kenttä tunnistaa myös suoraan internetistä tai Wordistä liitettyjä tekstejä. Tekstimuotona sivustolla toimii Full HTML, joka näyttää suoraan tekstikenttään kirjoitetut tekstit sellaisenaan nettisivuilla.

Jos uutiseen haluaa lisätä kuvan tämä onnistuu painamalla ”valitse tiedosto” kohtaa, kuten kuvasta 6 näkyy. Esimerkkinä kuvassa 6 on lisätty kuva jkl_logo.png, käyttäjä voi lisätä myös kerralla useamman kuvan. Kuva siirtyy automaattisesti palvelimelle, kun sivuston lopusta painaa tallenna nappia. Kuvan maksimi koko on säädetty pikselikokoon 520x374. Ohjelmisto skaalaa automaattisesti suuremmat kuvakoot kyseiseen kokoon.

Viimeisenä kohtana uutisen lisäämisessä ovat kohdat version tiedot, julkaisutiedot sekä julkaisuasetukset. Version tiedot kohdan kautta pystytään luomaan tai päivittämään jo tehdyn uutisen tietoja. Tämä kohta ei ole pakollinen, mutta se auttaa muita sivuston ylläpitäjiä pitämään kirjaa siitä, mitä muutoksia uutiseen on tehty. Uutiseen tehtyt muutokset näkyvät aina uutena versiona. Osiota julkaisutiedot ei myöskään ole pakollista täyttää, ne helpottavat tietyn käyttäjän luomien uutisien seuraamista, esimerkiksi kuvan 3 osoittamalla tavalla. Osio näyttää myös oletuksena sisäänkirjautuneen käyttäjän tiedot. Julkaisuasetukset ovat oletusarvoisesti kuvan 6 kaltaiset. Oletuksena luotu sivu julkaistaan sekä kiinnitetään listojen alkuun. Käyttäjä voi halutessaan poistaa merkinnän julkaistu kohdasta, jolloin uutinen luodaan sivustolle, mutta se ei näy normaalille sivuston käyttäjälle. Tämä ominaisuus mahdollistaa esimerkiksi uutisten kirjoituksen ennakoon. Uutinen voidaan julkaista myöhemmin asettamalla raksi julkaistu kohtaan.

Sisällön luomisen jälkeen, voidaan tarkistaa viestin ulkonäkö esikatselu painikkeen kautta. Sivun esikatselu on suotavaa ennen pitempien artikkeleiden tai paljon muotoilua sisältäneiden viestien julkaisua. Uutinen julkaistaan verkkosivuilla ”tallenna” napin kautta. Ajankohtaista sivustolle uutisen luomiseen ainoat pakolliset kohdat ovat päivämäärän ja otsikon laitto ajankohtaista osioon.

3 Uuden sivun luominen

Tässä esimerkissä luodaan uusi sivu Joensuun Keilailuliiton sivustolle. Ohje sisältää sisältötyypin luomisen, sivun, sekä lohkon luomisen. Tämän ohjeistuksen mukaisesti on luotu kaikki Joensuun keilailuliiton sivustot. Ohjeistuksessa perehdytään myös sivujen perusasetuksien asettamiseen.

3.1 Sisältötyypin luominen

Sivun luominen aloitetaan tekemällä uusi sisältötyyppi. Sisältötyyppi luodaan valitsemalla ”Rakenne” -> ”Sisältötyypit”, josta valitaan ”Lisää sisällön tyyppi”. Katso kuva 1.

Kuva 10. Lisää sisällön tyyppi.

Tämän jälkeen määritellään uuden sisältötyypin asetukset. Asetuksien määrittämisessä on tärkeää huomioida kohdat: nimi, kuvaus, julkaisuasetukset, näyttöasetukset, kommentoinnin asetukset. Katso kuva 11 sisältötyyppien määrittämiseksi.

Sisältötyypit

Etusivu » Ylläpito » Rakenne » Sisältötyypit

Eri sisältötyypit voivat sisältää eri kenttiä, käyttäytymismalleja ja kullekin voidaan asettaa yksilölliset käyttöoikeudet.

Nimi *

Kilpailut muualla

Koneluettava nimi: kilpailut_muualla [Muokkaa]

Sisältötyypin ihmisluettava nimi. Nimi esitetään osana listaa *Lisää sisältöä* sivulla. Toimintavarmuuden takia suosittelemme että tämä nimi alkaa isolla alkukirjaimella ja sisältää ainoastaan kirjaimia, numeroita ja välilyöntejä.

Kuvaus

Lisää sisältöä sivustolle: Kilpailut muualla

Aseta kuvaus sisältötyypille. Kuvaus näytetään *lisää sisältöä* sivulla.

Lähetyslomakkeen asetukset

Otsikko

Otsikkokentän nimi *

Otsikko

Julkaisuasetukset

Julkaistu, Kiinnitä listojen alkuun

Näyttöasetukset

Älä näytä lähetyksen tietoja

Komentoinnin asetukset

Suljettu, Ketjutettu, 50 kommenttia sivua kohti

Valikon asetukset

Esikatsele ennen tallennusta

☐ Ei käytössä

☒ Valinnainen

☐ Pakollinen

Selitys tai ohjeet

Tämä teksti näytetään sivun yläreunassa kun tämäntyyppistä sisältöä luodaan tai muokataan.

Tallenna sisällön tyyppi

Tallenna ja lisää kenttiä

Kuva 11. sisältötyypin asetukset

Julkaisuasetukset kohdassa tulee valita oletusasetukset alta kohdat: ”Julkaistu”, ”Kiinnitä listojen alkuun”.

Näyttöasetukset kohdasta otetaan ruksi pois kohdasta ”Näytä kirjoittajan tiedot sekä luontipäivämäärä”.

Komentoinnin asetukset kohdasta valitaan ”Kommenttien oletusasetus uudelle sisällölle” alasvetovalikosta ”Suljettu”.

Lopuksi valitaan kohta ”Tallenna sisällön tyyppi”.

3.2 Kenttien luominen sisältötyypille

Tämän jälkeen lisätään sisältötyypille uusia kenttiä, esimerkiksi dokumenttien ja kuvien lisäys mahdollisuudet. Kenttien luominen mahdollistaa monipuolisempien sisältötyyppien luomisen.

Tämä toimenpide tapahtuu valitsemalla ”Rakenne” -> ”Sisältötyypit”, josta valitaan halutun sisältötyypin kohdalta kohta ”hallinnoi kenttiä”. Tämä toimenpide aukaisee kuvan 12 kaltaisen ikkunan.

Kilpailut muual MUOKKAA HALLITSE KENTTIÄ YLLÄPIDÄ NÄKYMÄÄ KOMMENTTIKENTÄT KOMMENTTINÄKYMÄ

Etusivu » Ylläpito » Rakenne » Sisältötyypit » Kilpailut muualla Näytä rivien painokertoimet

TUNNUS	KONELUETTAVA NIMI	KENTÄN TYYPI	WIDGETTI	TOIMENPITEET
+ Otsikko	title	Node moduulin elementti		
+ Body	body	Pitkä teksti ja yhteenveto	Tekstialue yhteenvedolla	muokkaa poista
<p>+ Lisää uusi kenttä</p> <div> <input type="text"/> <div>- Valitse kentän tyyppi -</div> <div>- Valitse widgetti -</div> </div> <div> Tunnus <div>Tallennettavan tiedon tyyppi</div> <div>Lomake-elementti tiedon muokkaamiseksi.</div> </div>				
<p>+ Lisää olemassaoleva kenttä</p> <div> <div>Valitse olemassaoleva kenttä</div> <div>- Valitse widgetti -</div> </div> <div> <input type="text"/> <div>Jaettava kenttä</div> <div>Lomake-elementti tiedon muokkaamiseksi.</div> </div>				

Tallenna

Kuva 12. Hallitse kenttiä näkymä.

Kuvassa kolme näkyy oletusarvoitukset sisältötyypin kentät. Seuraavaksi lisätään uusia kentän tyyppejä ”Kilpailut muualla” sisältötyyppiin.

Ensimmäisenä luodaan päivämäärä kenttä valitsemalla ”Lisää uusi kenttä” kohta ja kirjoitetaan tunnuksiksi ”Päivämäärä”, sitten valitaan koneluettavaksi nimeksi esimerkiksi ”päivämäärä-muu”. Seuraavaksi valitaan ”-Valitse widgetti” alasvetovalikosta ”Date (ISO format)” ja kohdasta ”Widgetti” valitaan ”Valintalista”. Tämän jälkeen painetaan ”Tallenna”. Seuraavaksi aukeaa kuvan 13 näköinen ikkuna, jossa määritetään kerättävät päivämäärämuuttujat.

Päivämäärä + MUOKKAA KENTÄN ASETUKSET WIDGETIN TYYPI POISTA

Etusivu » Ylläpito » Rakenne » Sisältötyypit » Kilpailut muualla » Hallitse kenttiä » Päivämäärä

KENTÄN ASETUKSET

Nämä asetukset pätevät kenttään *Päivämäärä* kaikkialla missä sitä käytetään. Asetukset vaikuttavat tapaan jolla tieto tallennetaan tietokantaan eikä niitä voi muuttaa sen jälkeen kun kentässä on tietokantaan tallennettua tietoa.

Kerättävät päivämäärä-muuttujat

☒ Vuosi ☒ Kuukausi ☒ Päivä ☐ Tunti ☐ Minuutti ☐ Sekunti

Valitse kerättävät ja tallennettavat päivämäärä-muuttujat.

☐ Hae päättymispäivämäärä

Päättymispäivämääriä kerätään määrittelemään kesto. Esimerkiksi salli tapahtuman alkaa 15. syyskuuta ja päättyä 16. syyskuuta.

☐ Päivämäärien tallennus välimuistiin

Päivämääräobjektit voidaan luoda ja välimuistittaa päivämääräkenttiä ladattaessa; tämä parantaa suorituskykyä.

Tallenna kentän asetukset

Kuva 13. Päivämäärä-muuttujat

Tästä valikosta otetaan rastit pois kohdista tunti, minuutti sekä sekunti ja valitaan ”Tallenna kentän asetukset”.

Tämän jälkeen aukeaa ”Muokkaa” välilehti. Tässä välilehdessä voidaan muuttaa esimerkiksi päivämäärän syöttövaihtoehtoja, sekä kuinka monta päivämäärä arvoa käyttäjä voi asettaa. Tässä välilehdessä olevat arvot ovat oletuksena samanlaiset mitä muissakin päivämääräasetuksissa on käytetty, joten voidaan siirtyä eteenpäin painamalla sivun alakulmasta ”Tallenna asetukset” kohtaa.

Seuraavaksi luodaan dokumenttien lisäämisen mahdollistava kenttä. Kenttä luodaan valitsemalla ”Lisää uusi kenttä” ja nimeämällä se ”Dokumentti”. Koneluettavaksi nimeksi voidaan asettaa esimerkiksi ”field_kilpailudokumentti”. Kentän tyyppiä valitaan alavetovalikosta ”Tiedosto”. Tämän jälkeen voidaan painaa ”Tallenna” nappia.

Seuraavaksi aukeaa ”Kentän asetukset” ikkuna. Tämän ikkunan oletusarvot ovat hyvät joten voidaan edetä painamalla ”Tallenna kentän asetukset”.

Sitten aukeaa ”Muokkaa” välilehti, tässä välilehdessä tulee tehdä muutoksia kolmeen eri kohtaan. Nämä kohdat näkyvät kuvassa 14.

Dokumentti
MUOKKAA
KENTÄN ASETUKSET
WIDGETIN TYYPI
POISTA

Etusivu » Ylläpito » Rakenne » Sisältötyypit » Kilpailut muualla » Hallitse kenttiä

Päivitetiin kentän *Dokumentti* asetukset.

KILPAILUT MUUALLAN ASETUKSET

Nämä asetukset pätevät kenttään *Dokumentti* vain kun sitä käytetään sisältötyypissä *Kilpailut muualla*.

Tunnus *

Dokumentti

☐ Pakollinen kenttä

Ohjeteksti

Tämän kentän alapuolella syöttökaavakkeessa käyttäjälle näytettävät ohjetekstit. Sallitut HTML-merkit: <a> <big> <code> <i> <ins> <pre> <q> <small> <sub> <sup> <tt> <p>
 This field supports tokens.

Sallitut tiedostopäätteet *

txt, doc, docx, odt, pdf, xls, xlsx

Erotele tiedostopäätteet pilkuin eroteltuina ilman tiedostopäätettä edeltävää pistettä.

Tiedostokansio

Kilpailut

Vaihtoehtoinen alakansio latauskohteessa johon tiedostot tallennetaan. Älä sisällytä edeltävää tai seuraavaa "/" merkkiä. This field supports tokens.

Valitse valitsemaasi tekstiin syötettävä merkki.

NIMI	MUUTTUJA	KUVAUS
Satunnainen		Tokens related to random data.
Sivuston tiedot		Sivustonlaajuuksien asetusten merkit ja muuta sivustolaajuuksista tietoa.
Tämänhetkinen käyttäjä		Tällä hetkellä kirjautuneena olevaan käyttäjään liittyvät merkit.
Tämänhetkinen päivämäärä		Tämänhetkiseen päivämäärään ja kellonaikaan liittyvät korvauskuvot.
Tämänhetkinen sivu		Tämänhetkiseen sivupyynnöön liittyvät merkit.

Suurin siirtokoko

Syötä arvo kuten "512" (bittiä), "80 KB" (kilobittia) tai "50 MB" (megabittia) rajoittaaksesi sallittua kokoa. Jos jätät tämän tyhjäksi, tiedostojen koon rajoittamiseen käytetään ainoastaan PHP:n postin enimmäiskoko asetusta sekä suurinta sallittua tiedostokokoa (tämänhetkinen raja **64 MB**).

☐ Ota käyttöön *Kuvaus* kenttä

Kuvauskenttään käyttäjä voi syöttää kuvauksen ladatusta tiedostosta.

KENTÄN *DOKUMENTTI* ASETUKSET

Nämä asetukset pätevät kenttään *Dokumentti* kaikkialla missä sitä käytetään.

Arvojen määrä

Rajoittamaton

Syötä, kuinka monta arvoa käyttäjä voi enimmillaan syöttää kenttään.

☐ Ota käyttöön *Aläytä* kenttä

Tämä vaihtoehto antaa valita, näytetäänkö tiedosto vai ei sisältöä luettaessa.

☐ Oletuksena näytettävät tiedostot

Aetus tulee käyttöön ainoastaan jos esitysvaihtoehto on valittuna.

Tallennuskohde

Julkiset tiedostot

Valitse mihin lopulliset tiedostot tallennetaan. Yksityinen tiedostojen tallentaminen on huomattavasti raskaampaa mutta tarjoaa mahdollisuuden rajata pääsyä tässä kentässä oleviin tiedostoihin.

Tallenna asetukset

Kuva 14. Muokkaa välilehti tiedostojen lisäämiseen.

Ensimmäisenä tässä välilehdessä tulee lisätä lisää tiedostopäätteitä kohtaan ”Sallitut tiedostopäätteet” tähän kohtaan kannattaa lisätä ainakin tiedostopäätteet: txt, doc, docx, odt, pdf, xls, xlsx.

Myös on suositeltavaa, että ”Tiedostokansio” kohtaan luodaan uusi kansio dokumentteja varten. Tässä esimerkissä loin uudeksi kansioksi ”Kilpailutm”-kansion.

Viimeiseksi ennen tietojen tallentamista kannattaa myös ”Arvojen määrä” alasvetovalikosta asettaa arvo ”Rajoittamaton”. Tämä mahdollistaa useimpien dokumenttien yhtäaikaisen lisäämisen. Lopuksi voidaan painaa ”Tallenna asetukset”-painiketta.

Viimeiseksi luodaan vielä kuvien lisäämistä varten tarvittava kenttä. Kentän luominen toimii samalla periaatteella, kuin edellä mainittujenkin. ”Lisää uusi kenttä” kohtaan kirjoitetaan ”Kuva”. Koneluettavaksi nimeksi asetetaan ”field_kuvakilpmmu”, ”Kentän tyyppi” valikosta valitaan kohta ”Kuva” ja painetaan ”Tallenna”.

Seuraavaksi aukeaa ”Kentän Asetukset” kohta, joka on oletusarvoisesti oikein, joten voidaan edetä seuraavaan kohtaan painamalla ”Tallenna kentän asetukset”.

Seuraavaksi aukeaa ”Muokkaa” välilehti, tässä välilehdessä tulee kanssa tehdä muutamia muutoksia. Nämä tehtävät muutokset näkyvät kuvassa 15.

Kuva

Etusivu » Ylläpito » Rakenne » Sisältötyypit » Kilpailut muualla » Hallitse kenttää

Päivitettiin kentän Kuva asetukset.

KILPAILUT MUUALLAN ASETUKSET

Nämä asetukset pätevät kenttään Kuva vain kun sitä käytetään sisältötyyppiissä Kilpailut muualla.

Tunnus *
Kuva

☐ Pakollinen kenttä

Ohjeteksti

Tämän kentän alapuolella syöttökavakkeessa käyttäjälle näytettävät ohjetekstit.
Sallitut HTML-merkit <a>
 <code> <i> <ins> <pre> <q> <small> <sub> <sup>
<tt> <d> <ub> <p> <s>

This field supports tokens.

Oletuskuva

Browse...Siirrä

Jos kuvaa ei ole ladattuna, tämä kuva näytetään ja se ohittaa kentän oletuskuvan.

Sallitut tiedostopäätteet *
png, gif, jpg, jpeg
Erotele tiedostopäätteet pilkuihin eroteltuina ilman tiedostopäätettä edeltävää pistettä.

Tiedostokansio
Kilpailut
Valitsee hienin alakaatio latauskohteesta johon tiedotstot tallennetaan. Älä sisällytä edeltävää tai seuraavaa "/" merkkiä. This field supports tokens.

Valitse valitsemaasi tekstiin syytetävä merkki.

NIMI	MUUUTTUA	KUVAUS
Satunnaainen		Tokens related to random data.
Sivuston tiedot		Sivustolaajuisten asetusten merkit ja muuta sivustolaajista tietoja.
Tämänhetkinen käyttöjä		Tällä hetkellä kirjaautuneena olevaan käyttöjään liittyvät merkit.
Tämänhetkinen päivämäärä		Tämänhetkiseen päiväamäärään ja kellonalkaan liittyvät korvauksiuviot.
Tämänhetkinen siivu		Tämänhetkiseen siivupymyntöön liityvät merkit.

Suurin kuvaresuoluutio
520 x 374 pikseliä
Suurin sallittu kuvan koko ilmastuna LEVEYSxKORKEUS (esimerkiksi 640x480). Jätä tyhjäksi jos et halua rajoittaa kuvan kokoa. Jos ladata kuvaa on suurempi kuin määritellyt raja-arvot, sn koko muutetaan raja-arvoja vastaavaksi. Kuvien koon muuttamisen seurauksena ladattujen kuvien EXIF data menetetään.

Kuvan pienin resuluutio
x pikseliä
Pienen sallittu kuvan koko esitetynä muodossa KORKEUSxLEVEYS (esimerkiksi 640x480). Jätä tyhjäksi jos et halua rajoittaa kuvien kokoa. Kuva hylätään mikäli se on pienempi kuin määrätetty koko.

Suurin siirtokok
Syötä arvo kuten "512" (bittiä), "80 KB" (kilobittiä) tai "50 MB" (megabittiä) rajoittaaksesi sallittua kokoa. Jos jätät tämän tyhjäksi, tiedottejen koon rajoittamiseen käytetään ainostaan PHP:n postin enimmäiskoko asetuusta sekä suurinta sallittua tiedostokokoa (tämänhetkinen raja 64 MB).

☒ Ota käyttöön Alt-kenttä
Voi määritteli ält muuttujan hakukoneiden käyttötavaksi. Sitä käytetään myös ruudunklukijissa sekä tilanteissa joissa kuvan lataaminen epäonnistuu.

☐ Ota käyttöön Otssiiko kenttä
Otssiikko on työkaluviheenä näyttävä teksti hiiren ollessa kuvan päällä.

Esikatsele kuvaa tyyliä thumbnail

Esikatselukuva näytetään sisältöä muokkaassa.

KENTÄN KUVA ASETUKSET

Nämä asetukset pätevät kenttään Kuva kaikilla missä sitä käytetään.

Arvojen määräRajoittamaton
Syötä, kuinka monta arvota käyttää voi enimmillään syytetää kenttään.

TallennuskohdeJulkiset tiedotstot
Valitse minin lupelliset tiedotstot tallennetaan. Yksiyinen tiedottojen tallentaminen on huomattavasti raskampaa mutta tarjoaa mahdollisuuden rajata pääsyä tässä kentässä oleviin tiedottoihin.

Oletuskuva

Browse...Siirrä

Jos kuvaa ei ole ladattuna, sen sijasta näytetään tämä kuva.

Tallenna asetukset

Kuva 15. Muokkaa välilehti kuvien lisäämiseen.

Ensimmäisenä tässä välilehdessä tullaan muokkaamaan kohtaa ”Sallitut tiedostopäätteet”, tähän kohtaan kannattaa asettaa ainakin tiedostomuodot png, gif, jpg, jpeg, bmp.

”Tiedostokansio” kohtaan lisätään jo aikaisemmin käytetty ”Kilpailutm”-kansio.

Seuraavaksi tulee tärkein kohta, joka kannattaa huomioida, eli ”Suurin kuvaresoluutio”. Tämän kohdan arvoksi tulee asettaa ”520 x 374 pikseliä”. Olen käyttänyt tätä kuvasuhdetta sivustolla kaikissa käyttäjien lisäämissä kuvissa, sillä tämä kuvasuhde toimii parhaiten sivustolla.

Viimeiseksi muutetaan vielä ”Arvon määrä” alasvetovalikosta kohta ”Rajoittamaton”. Tämän toimenpiteen jälkeen voidaan painaa sivun alalaidasta kohtaa ”Tallenna asetukset”.

Näiden toimenpiteitten jälkeen siirretään vielä luodut kentät samaan järjestykseen, kuin muis-sakin vastaavissa sisältötyypeissä. Katso kuva 16.

Kilpailut muualla

Etusivu » Ylläpito » Rakenne » Sisältötyypit » Kilpailut muualla

Asetuksesi on tallennettu.

Näytä rivien painokertoimet

TUNNUS	KONELUETTAVA NIMI	KENTÄN TYYPI	WIDGETTI	TOIMENPITEET
☐ Päivämäärä	field_paivakilpmuu	Date (ISO format)	Valintalista	muokkaa poista
☐ Otsikko	title	Node moduulin elementti		
☐ Body	body	Pitkä teksti ja yhteenveto	Tekstialue yhteenvedolla	muokkaa poista
☐ Kuva	field_kuvakilpmuu	Kuva	Kuva	muokkaa poista
☐ Dokumentti	field_kilpailudokumentti	Tiedosto	Tiedosto	muokkaa poista

Lisää uusi kenttä

Tunnus

- Valitse kentän tyyppi -

Tallennettavan tiedon tyyppi

- Valitse widgetti -

Lomake-elementti tiedon muokkaamiseksi.

Lisää olemassaoleva kenttä

Tunnus

Valitse olemassaoleva kenttä

Jaettava kenttä

- Valitse widgetti -

Lomake-elementti tiedon muokkaamiseksi.

Tallenna

Kuva 16. Kilpailut muualla sisältötyyppi.

Järjestys voidaan muuttaa valitsemalla hiirellä punaisella neliöity kohta ja siirtämällä sitä listassa eri paikkaan. Lopuksi tallennetaan muutettu järjestys painamalla ”Tallenna”-painiketta.

3.3 Näkymän luominen

Ensimmäisenä valitaan hallintapaneelisti kohta ”Rakenne” -> ”Näkymät”, josta valitaan Lisää uusi näkymä. katso Kuva 17.

Kuva 17. Lisää uusi näkymä

Näkymän kautta pystytään luodaan uusi sivu, lohko, sekä valikkolinkki. Seuraavaksi käydään läpi sivun luomisen perustiedot. Näkymää luodessa tulee ottaa huomioon muutamia kohtia, nämä kohdat ovat merkattuna kuvassa 18 punaisina laatikkoina. Näitä valintoja voi myös muokata myöhemmin menemällä ”Rakenne” -> ”Näkymät” ja ”TOIMENPITEET” kohdasta valitaan näkymän kohdalta ”muokkaa”.

Lisää uusi näkymä JOENSIUN KEUAILUUTTO

LISTA ASETUKSET

Etusivu » Ylläpito » Rakenne » Näkymät

Näkymän nimi *

Kilpailut muualla Koneluettava nimi: kilpailut_muualla [Muokkaa]

☐ Kuvaus

Näytä Sisältö **tyyppiä** Kilpailut muualla lajiteltuna Uusin ensin

☒ Luo sivu

Sivun otsikko
Kilpailut muualla

Polku
http://www.joenkl.com/ kilpailut-muualla

Näyttömuoto
Muokkaamaton lista kokonaiset artikkelit ilman linkkejä

 ilman kommentteja

Näytettävät elementit
10

☒ Käytä sivutusta

☐ Luo valikkolinkki

☐ Sisällytä RSS syöte

☒ Luo lohko

Lohkon otsikko
Kilpailut muualla

Näyttömuoto
Muokkaamaton lista otsikot (linkitettyinä)

Merkintöjä sivua kohti
5

☐ Käytä sivutusta

Tallenna & poistu Jatka & muokkaa Peruuta

Kuva 18. Näkymän luominen.

Ensimmäisenä tässä ikkunassa tulee nimetä näkymä, tässä esimerkissä jatkan ”Kilpailut muualla” sivun luomista. Seuraavassa kohdassa tulee valita ”tyyppiä”-kohdan alavasetoalikoista ”Kilpailut muualla”. Tässä kohdassa viitataan aikaisemmin luotuun sisältötyyppiin, joten sivulla näytetään vain artikkelit jotka ovat luotu sisältötyypillä ”Kilpailut muualla”.

Seuraavaksi valitaan ”Näyttömuoto” kohdan vetoalikoista ”kokonaiset artikkelit”, sekä kommenttien asetukseksi ”ilman kommentteja”. Sivun luonnissa valitaan myös kohta ”Käytä sivutusta”.

Sitten valitaan kohta ”Luo lohko” tässä kohdassa valitaan näyttömuoto valikosta ”otsikot (linkitettyinä)”.

Nyt voidaan painaa ”Jatka & muokkaa”.

Seuraavaksi aukeaa näkymän muokkaaminen. Tässä kohdassa tulee kiinnittää huomiota kahteen kohtaan, jotka on merkattu kuvaan 19.

 * Kaikki muutoksesi ovat tilapäisiä. Klikkaa Tallenna tehdäksesi muutoksistasi pysyviä. Peruuttaaksesi näkymän klikkaa Peruuta.

Muokkaa allaolevan näkymäsi näyttöruutuja tai lisää uusia näyttöruutuja. Tallenna Peruuta

Näytöt

Kilpailut muualla* Block + Lisää muokkaa näkymän nimeä/kuvausta

▼ **Page yksityiskohdat**

Näyttönimi: Kilpailut muualla näytä kilpailut muualla

OTSIKKO

Otsikko: Kilpailut muualla

MUOTO

Muoto: Muokkaamaton lista | Asetukset

Näytä: Sisältö | Koko sisältö

KENTÄT

Valittu tyyli tai rivinmuoto ei käytä kenttiä.

SUODATINKRITEERIT lisää

Sisältö: Julkaistu (Kyllä)

Sisältö: Tyyppi (= Kilpailut muualla)

LAJITTELUKRITEERIT lisää

Sisältö: Päivämäärä (desc)

SIVUASETUKSET

Polku: /kilpailut-muualla

Valikko: Ei valikkoa

Pääsy: Käyttöoikeus | Näytä julkaistu sisältö

OTSIKKO lisää

ALATUNNISTE lisää

SIVUTUS

Käytä sivustusta: Kokonainen | Sivutettu, 10 tulosta

"Lisää" linkki: Ei

Edistyneet

Kuva 19. Näkymän muokkaaminen.

Näyttönimeksi kannattaa antaa sivun nimi, joka on tässä tapauksessa ”Kilpailut muualla”. Myös lajittelukriteeriksi tulee laittaa ”Sisältö: Päivämäärä (desc)”. Tämän voi tehdä painamalla ”lisää” painiketta ja kirjoittamalla hakuun ”päivämäärä”, ja valitsemalla listasta aikaisemmin luodun päivämäärä kentän (katso kuva 18). Lajittelukriteerin haun voit nähdä kuvasta 20.

Lisää lajittelukriteerit

Kaikki näkymät

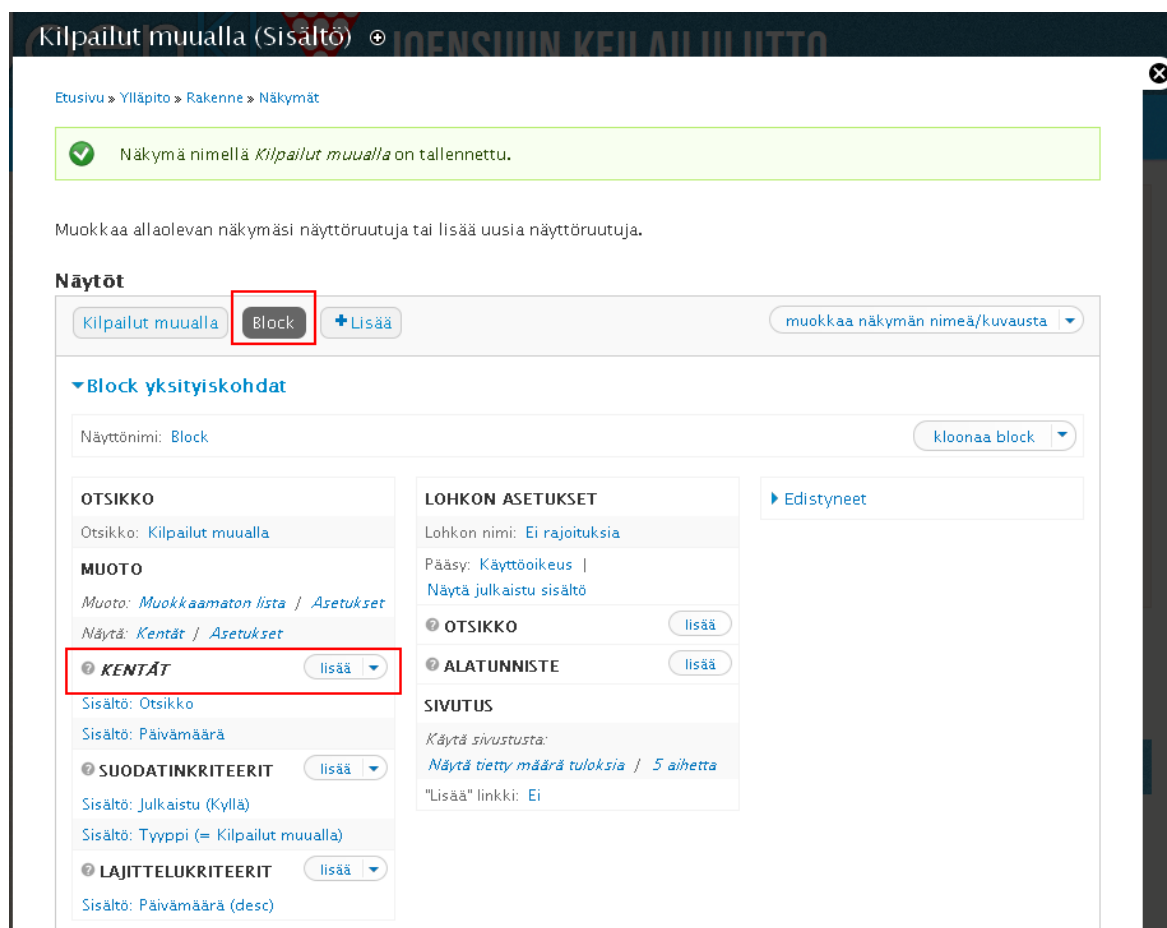
Etsi Suodatin

- ☐ Sisällön versio: Päivitetty
Solmun viimeisin päivityspäivämäärä.
- ☐ Sisältö: Lähetetty
Sisällön kirjoituspäivämäärä.
- ☐ Sisältö: Päivitetty
Päivämäärä jolloin sisältöä viimeksi päivitettiin.
- ☐ Sisältö: Päivitetty/kommentoitu -päivämäärä
Viimeisin kommentti tai solmun päivitysajankohta.
- ☐ Sisältö: Päivämäärä (field_pa)
Esiintyy: node:seura_bc_atrium.
- ☐ Sisältö: Päivämäärä (field_pai)
Esiintyy: node:seura_bcjoes_gold.
- ☒ Sisältö: Päivämäärä (field_paivakilpmuu)
Esiintyy: node:kilpailut_muualla.
- ☐ Sisältö: Päivämäärä (field_paiva)
Esiintyy: node:lis_tuloksia.

Kuva 20. Lajittelukriteerin lisääminen.

Haun jälkeen voidaan etsiä listasta kohta Päivämäärä, joka esiintyy halutussa nodessa. Tässä tapauksessa näkyy että valittu päivämääräkenttä sijaitsee nodessa "kilpailut_muualla". Tämä node halutaan tähän siksi, että se listaa artikkelit päivämäärän mukaan, jonka käyttäjä asettaa artikkeliin. Tämän jälkeen voidaan painaa "Tallenna" nappia katso kuva 19.

Seuraavaksi muokataan lohkoa. Tähän lohkon muokkaamis-valikkoon päästään valitsemalla "Block" kohdasta "Näytöt". Tämä näkyy kuvasta 21.

Kuva 21. Uuden kentän luominen.

Haluamme lisätä lohkon toiminnon, että se tulostaa otsikon, sekä päivämäärän, uutinen on luotu. Tämä toimenpide onnistuu valitsemasta ”Kentät” kohdasta valitsemalla ”lisää”. Lajittelukriteeriksi lisätään ”Päivämäärä” kenttä joka sijaitsee nodessa kilpailut_muualla. samalla tavalla kuin ”Kilpailut muualla” sivulla (katso kuva 20).

Päivämäärän valinnan jälkeen aukeaa kuvan 22 kaltainen ikkuna. Tässä määritetään tarkemmin päivämäärä kentän asetuksia, jotka tulostuvat lohkon. Näihin asetuksiin täytyy tehdä muutamia muutoksia, nämä muutokset näkyvät alla olevassa kuvassa.

Säädä kenttä: Sisältö: Päivämäärä

Tämä block (ohita)

Esiintyy: node:kilpailut_muualla.

☐ Luo etiketti

Ota käyttöön luodaksesi etiketti tälle kentälle.

☐ Piilota näkymässä

Ota käyttöön ladataksesi kenttä piilotettuna. Käytetään usein tiedon ryhmittelyssä tai korvauskuvioina toisissa kentissä.

Muokkaa

Aika ja päiväys

Valitse missä muodossa päivämäärät esitetään käyttäjille:

Lyhyt (14/01/2013 - 13:47)

Voit lisätä lisää vaihtoehtoja [Päivämäärien asetukset](#) sivulla.

► **TYYLIN ASETUKSET**

► **UUDELLEENKIRJOITA NÄKYMÄSSÄ**

► **TOIMINTA JOS TULOKSIA EI LÖYDY**

► **LISÄÄ**

Käytä (tämä sivu) Peruuta Poista

Kuva 22. Päivämäärä kentän asetukset lohkoissa.

Ensimmäisenä on tärkeää valita, että kyseiset muutokset vaikuttavat vain tähän blokkiin. Seuraavaksi poistetaan valinta kohdasta ”Luo etiketti”, sekä valitaan vielä päivämäärän näyttömuodoksi lyhyt. Lopuksi tallennetaan muutokset painamalla ”Käytä (tämä sivu)”.

3.4 Valikko linkin tarjoaminen

Valikko linkin tarjoaminen on mahdollista menemällä ”Rakenne” -> ”Näkymät” ja valitsemalla halutun näkymän kohdalta ”muokkaa”. Tässä esimerkissä luon valikko linkin sivulle ”Kilpailut muualla”. Tämä onnistuu valitsemalla ”Sivusetukset”-kohdan alta ”Valikko: Ei valikkoa”. Katso kuva 23.

Kilpailut muualla (Sisältö) + IDENSIIN KEI ALIUTTO

[Etusivu](#) » [Ylläpito](#) » [Rakenne](#) » [Näkymät](#)
 Muokkaa allaolevan näkymäsi näyttöruutuja tai lisää uusia näyttöruutuja.

Näytöt

Kilpailut muualla Block + Lisää muokkaa näkymän nimeä/kuvausta

▼ Kilpailut Muualla yksityiskohdat

Näyttönimi: Kilpailut muualla näytä kilpailut muualla

OTSIKKO
 Otsikko: [Kilpailut muualla](#)
MUOTO
 Muoto: [Muokkaamaton lista](#) | [Asetukset](#)
 Näytä: [Sisältö](#) | [Koko sisältö](#)
KENTÄT
 Valittu tyyli tai rivinmuoto ei käytä kenttiä.
SUODATINKRITEERIT lisää
 Sisältö: [Julkaistu \(Kyllä\)](#)
 Sisältö: [Tyyppi \(= Kilpailut muualla\)](#)
LAJITTELUKRITEERIT lisää
 Sisältö: [Päivämäärä \(desc\)](#)

SIVUASETUKSET
 Polku: [/kilpailut-muualla](#)
 Valikko: Ei valikkoa
 Pääsy: [Käyttöoikeus](#) |
 Näytä julkaistu sisältö
OTSIKKO lisää
ALATUNNISTE lisää
SIVUTUS
 Käytä sivustusta: [Kokonainen](#) |
 Sivutettu, 10 tulosta
 "Lisää" linkki: [Ei](#)

[Edistyneet](#)

Kuva 23. Valikko linkin lisääminen.

Kun käyttäjä painaa kuvassa 23 punaisella merkattua ”Ei valikkoa” kohtaa aukeaa tämän jälkeen valikon asetukset ikkuna, joka on kuvan 24 kaltainen.

Kilpailut muualla: Valikkoelementin syöttö

Tyyppi

☐ Ei valikkoa
☒ **Normaali valikkoelementti**
☐ Valikkovälilehti
☐ Perus valikkovälilehti

Otsikko

Kilpailut muualla

Jos olet valinnut normaalin välilehden, syötä elementin otsikko

Kuvaus

Jos valitset normaalin valikkovälilehden, syötä sille kuvaus.

Valikko

Päävalikko ▼

Syötä elementti olemassaolevaan valikkoon.

Paino

45

Mitä pienempi painoarvo, sitä enemmän vasemmalle elementti sijoittuu.

Käytä Peruuta

Kuva 24. Valikko elementin asetukset.

Ensimmäisenä tulee ”Tyyppi” kentästä valita ”Normaali valikkoelementti”, jonka jälkeen aukeaa otsikko, valikko sekä paino kenttä. Otsikko kenttään sijoitetaan nimi, joka halutaan välilehdelle. Valikko kentästä valitaan alasvetovalikosta ”Päävalikko”. Paino kenttään sijoitetaan numeerinen arvo, tämä arvo sijoittaa otsikon navigaatiopalkissa painoarvon määräämälle paikalle. Painoarvolla 45 ”Kilpailut muualla” sijoittuu navigaatiopalkissa ”Kilpailut”- ja ”Tulokset”-valikkojen väliin. Kuvassa 25 näkyy valikkoelementtien painokertoimet.

	Etusivu	Ajankohtaista	Kilpailut	Tulokset	Seurat	Juniorit	Yhteystiedot
Painokerroin	10	40	50	60	70	80	

Kuva 25. Valikkojen painokertoimet.

Painokertoimet määräävät linkin sijoittumisen valikossa siten, että mitä pienempi painoarvo, sitä vasemmalla se sijoittuu.